જન્નત

મેં લે જાનેવાલે અમલ

લેખક
અબ્દુલ અઝીઝ બિન અબ્દુલ્લાહ
લિપીયાંતર
અબુ તલ્હા - નડીઆદ

પ્રથમ આવૃતિ: માર્ચ-૨૦૧૫ પ્રત: ૨૦૦૦ (૧ + ૧)

પેશ લફ્ઝ

અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ વસ્સલાતુ વસલ્લામુ અલા અશ્રફિલ અમ્બિયાઈ વલમુર્સલીન.... **અગર** આપકો કોઈ બહુત હી જિમ્મેદાર ઔર સચ બોલને વાલા આદમી એક હજાર રૂપયે કા નોટ દિખાકર કહે કિ આગે ઈસ કિસ્મ કે અરબોં-ખરબોં નોટ પડે હૈં; એસી સૂરત મે આપ ક્યા કરેંગે ? **સિર્ફ એક નોટ પર સબ્ર કર લેંગે યા ઉસકો ભૂલકર ઝ્યાદા નોટોં કી તરફ દૌડ પડેંગે ?** કુછ ઐસા હી મામલા દુનિયા ઔર આખિરત કા હૈ. કુરઆને કરીમ મેં ઈર્શાદે બારી તઆલા હૈ,

'મગર તુમ લોગ દુનિયા કી ઝિન્દગી કો ઈખ્તિયાર કરતે હો, હાલાંકિ આખિરત બહુત બેહતર ઔર બાકી રહને વાલી હૈ.'

(સૂરઃ અઅલા : ૧૬-૧૭)

મૌજૂદા દુનિયા આખિરત કા તઆરુફ (પરિચય) હૈ. યહાં ઈન્સાન ઉન નેઅમતોં ઔર લઝ્ઝતોં કી શુરુઆતી પહચાન હાસિલ કરતા હૈ જિનકો અલ્લાહ ને બેહતરીન શક્લ મેં જન્નતમેં બસા રખા હૈ. કુરઆને કરીમમેં અલ્લાહ તઆલાને ખુજૂર, અનાર, અંગૂર, કેલે, બેર જૈસે ફલ; અંજીર, જૈતૂન જૈસે અનેક કિસ્મ કે મેવોં ઔર દૂધ વ શહદ કી નહરોં કા ઝિક્ર ફરમાયા હૈ. યહ ચીઝેં અલ્લાહ તઆલા ને દુનિયામેં ભી મયસ્સર (ઉપલબ્ધ) કરવાઈ હૈ, તાકિ ઈન્સાન ઈનકો દેખકર યહ તસવ્વુર (કલ્પના) કર કે જન્નતમેં ઈનકી ક્વાલિટી કિતની બેહતર હોગી ? કુરઆને કરીમ મેં ઔર ભી કઈ ચીઝોં કા ઝિક્ર હૈ જો જન્નત મેં લાતા'દાદ (અનગિનત) માત્રા મેં ઈન્સાનકો અતા કી જાએગી.

અલ્લાહ તઆલા કી મરઝી યહ હૈ કિ ઈન્સાન દુનિયવી નેઅમતોં કો દેખકર જન્નત કી નેઅમતોં કા તલબગાર (ઈચ્છુક) હો જાએ. ઈસકી મિષાલ યૂં ભી દી જા સકતી હૈ કિ ઈન્સાન એક કતરે (બૂન્દ) કો દેખકર સમન્દર કો પાને કી આરઝુ (ઈચ્છા) કરે.

યે દુનિયા એક કતરા હૈ ઔર જન્નત એક સમન્દર. જિસ ઈન્સાન કો દુનિયા કી સહીહ મા'રિફત (પહચાન) હો જાએ તો ઉસકે લિયે દુનિયા કી હૈષિયત મહઝ એક હજાર રૂપયે કે નોટ જિતની હો જાએગી ઔર વો ખત્મ હો જાને વાલી નેઅમતોં ઔર લઝ્ઝતોં મેં ખો જાને કે બજાએ હંમેશા રહને વાલી બેશુમાર નેઅમતોં કી તરફ ભાગેગા. યઅ્ની વો દુનિયા કો છોડકર આખિરત કી

તરફ દૌડ પડેગા. ઈસકે વિપરીત જિસ ઈન્સાન કો આખિરત કી કદ્ર વ કિંમત કા એહસાસ નહીં, વો ઈસ દુનિયવી ઝિન્દગી કો હી અપના સબ કુછ સમઝ લેતા હૈ. આખિરતમેં જબ વો જન્નત કી નેઅમતોં સે મહરુમ કર દિયા જાયેગા, તબ વો બહુત પછતાએગા લેકીન ઉસ વક્તકા પછતાના ઉસકે કુછ કામ નહીં આએગા.

અલ્લાહ તઆલાને હમારી ઝિંદગી કો દો હિસ્સોં મેં બાંટ રખા હૈ. દુનિયા મેં હમ જો ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં વો હમારી કુલ ઝિંદગી કા એક છોટા સા હિસ્સા હૈ; બાકી હિસ્સા મૌત કે બાદ આનેવાલી ઝિંદગી હૈ જો કભી ખત્મ નહીં હોગી. નેક અમલ કરને વાલોં કો જન્નત ઔર બુરે અમલ કરનેવાલોં કો જહન્નમ ડાલા જાએગા ઔર દોનોં હી જગહ મેં રહને વાલોં કો કભી મૌત નહીં આએગી.

કુરઆન વ હદીષ મેં જન્નત કા બેહતરીન નક્શા ખીંચા ગયા હૈ. ઉસ કા મકસદ યહ હૈ કિ ઈન્સાન ઉસકી ને'મતોં, ઉસમેં મિલને વાલે આરામ ઔર ઉસકી ખૂબિયોં કે બારે મેં જાનને કે બાદ ઉસમેં દાખિલ હોને કી આરઝૂ (ઈચ્છા) કરે. ઈન્સાન કી યહ ફિતરત (પ્રકૃતિ) હૈ કિ વો જિસ ચીઝ કો પાને કા પક્કા અઝમ (નિશ્ચય) કર લેતા હૈ

તો ફિર ઉસકો પાનેં કે લિયે હર કિસ્મ કી કોશિશેં, જો વો કર સકતા હે, કરતા હૈ.

ઈસ કિતાબ **'જન્નતમેં લે જાને વાલે અમલ'** મેં કુરઆન વ સહીહ અહાદીષ કી રોશની મેં જન્નત કે બારે મેં જાનકારી દી ગઈ હૈ. ઉસકે બાદ યહ બતાયા ગયા હૈ કિ

૦૧. અગર હમ જન્નતમેં જાના ચાહેં તો હમેં કૌન-કૌનસે અમલ કરને પડેંગે.

૦૨. દૂસરે લફ્ઝો મેં યૂં ભી કહા જા સકતા હૈ કિ અગર હમ ઉન અમલોં કો નહીં કરેંગે તો હમેં જન્નતમેં જાને સે રોક દિયા જાએગા.

અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ હૈ કે વો હમ સબકો જન્નત મેં જાને વાલે અમલ કરનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ, આમીન ! તકબ્બલ યા રબ્બલ આલમીન !! વસ્સલામ,

સલીમ ખિલજી

અલ્લાહ કી નેઅમત : જન્નત

જન્નત અરબી જબાન કા એક લફ્ઝ હૈ, જિસકા લગવી માઅની (શાબ્દિક અર્થ) બાગ હોતા હૈ. એસા બાગ જો અપની હરિયાલી ઔર ઘને પેડોં કી વજહ સે જમીન કો છુપા લે. કુરઆન મજીદને ઈસ હસીન વ જમીલ, પુરકશિશ (આકર્ષક), દિલફરેબ (લુભાવની) ઔર દીદાઝેબ (દર્શનીય) જન્નત કે કાફી નામ ઝિક્ર કિયે હૈં. મષલન દારુસ્સલામ, દારુલ ખુલ્દ, દારુલ મકામ, દારુલ આખિરહ,

મકામે અમીન, જન્નતુલ મઅવા, જન્નાતુન્નઈમ, જન્નતુલ ફિરદૌસ વગૈરહ. જન્નત ક્યા હૈ ? ઔર કિસ ચીઝ કા નામ હૈ ઈસ દુનિયામેં ઉસકા તસવ્વુર (કલ્પના) કરના ઔર ઉસકે અંદરુની માહૌલ કા અંદાઝા લગાના બેહદ મુશ્કિલ હી નહીં બલ્કિ ના મુમકિન હૈ.

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા,

‘જન્નતમેં ઐસી-એસી નેઅમતેં હૈં, જિન્હેં કિસી આંખ ને દેખા નહીં, ન કિસી કાન ને ઉનકી તઅરીફ સુની હૈ. ન હી ઉનકા તસવ્વુર કિસી આદમી કે દિલ મેં પૈદા હુવા હે.’ (સહીહ મુસ્લિમ : ૨૮૨૫)

કુરઆન કરીમમેં જન્નત કા ઝિક્ર

જન્નત એક ઐસી જગહ હૈ જિસકે બારેમેં ઈન્સાન સિર્ફ કયાસ (અનુમાન) હી લગા સકતા હૈ. જન્નત કે બારે મેં સહીહ જાનકારી તો કુરઆન વ હદીષ સે હી મિલ સકતી હૈ. કુરઆને કરીમ મેં ઈરશાદે બારી તઆલા હૈ.

‘અબદી જન્નતોંમેં જન્નતી લોગ ખુદ ભી દાખિલ હોંગે ઔર ઉનકે આબા વ અજદાદ (પૂર્વજ), ઉનકી બીવિયોં ઔર ઔલાદમેં સે જો નેક હોંગે વો ભી ઉનકે સાથ જન્નત મેં જાએંગે. જન્નત કે હર દરવાજે સે ફરિશ્તે અહલે જન્નત કે પાસ આયેંગે ઔર કહેંગે સલામતી હો તુમ પર, યે જન્નત તુમ્હારે સબ્ર કા નતીજા હે, આખિરત કા ઘર તુમ્હેં મુબારક હો.’ (સૂરઃ રઅદ : ૨૩-૨૪)

‘અહલે જન્નત કો જન્નત મેં કિસી કિસ્મ કી થકાન ન હોગી, ન હી વો ઉસ મેં સે નિકાલે જાએંગે.’ (સૂરઃ હિજ્ર - ૪૮)

‘અલ્લાહ ઉન્હેં તાજગી ઔર સુરુર અતા કરેગા ઔર ઉનકે સબ્ર
(વ સાબિત કદમી) કે બદલે મેં ઉન્હેં (રહને કે લિયે) જન્નત ઔર પહનને કે લિયે રેશમી લિબાસ ઈનાયત કરેગા. વો જન્નતમેં તખ્તોં પર તકિયે લગાએ હુએ બૈઠે હોંગે. વહાં ઉનકો ન તો સૂરજ કી ગરમી મહસૂસ હોગી ન જાળે (શરદી)કી ઠિઠુરન હોગી. ઔર જન્નતી પેડોં કે સાયે ઉન પર ઝુકે હુએ હોંગે ઔર ઉનકે ફલ હર વક્ત ઉનકે ઈખ્તિયાર મેં હોંગે. ઔર ઉનકે આગે ચાંદી કે બરતન ઔર શીશે કે પ્યાલે ગર્દિશ કરાયે જા રહે હોંગે, શીશે ભી ચાંદી કી તરહ (ચમકદાર) હોંગે. ઉન પ્યાલોં કો (ખાદિમ લોગ) ઠીક અંદાઝે કે મુતાબિક ભરેંગે. અહલે જન્નત કો વહાં ઐસી શરાબ કે જામ પિલાએ જાએંગે જિસમેં સોંઠ કે પાની કી આમેજિશ હોગી.
યે (શરાબ જન્નત કે) એક ચશ્મે સે (બરામદ) હોગી જિસકા નામ સલ સબીલ હૈ.’ (સૂરઃ દહર : ૧૧-૧૮)

કુરઆને કરીમ મેં અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતા હૈ, **“મુત્તકી લોગ યકીનન અમન કી જગહ (જન્નત)મેં હોંગે, બાગોં ઔર ચશ્મોં મેં (મઝે કરેંગે) બારીક રેશમ ઔર મોટા રેશમ પહને આમને-સામને બૈઠે હોંગે. યે ઉનકી શાન હોગી ઔર મેં (યઅની અલ્લાહ)ગોરી-ગોરી, ખૂબસૂરત મોટી-મોટી આંખો વાલી ઔરતોં સે ઉનકા નિકાહ કર દૂંગા. જન્નતી લોગ હર તરહ કી લઝીઝ ચીઝેં પૂરી ઈત્મીનાન ઔર બેફિક્રી સે તલબ કરેંગે.”** (સૂરઃ દુખાન : ૫૧-૫૭)

‘જિસ જન્નત કા મુત્તકિયોં સે વાદા કિયા જાતા હૈ ઉસકી કૈફિયત યે હૈ કે ઉસમેં બહુત સી નહરેં પાની કી હૈ જીસમેં કુછ ભી બદલાવ નહીં હોગા ઔર બહુત સી નહરેં દૂધ કી હૈં જિનકા ઝાએકા (સ્વાદ) નહીં બદલેગા ઔર બહુત સી નહરેં (પાકીઝા) શરાબ કી હૈં જો પીને વાલોં કો બહુત લઝીઝ મા’લુમ હોંગી ઔર બહુત સી નહરેં શહદ કી હૈ જો બિલ્કુલ સાફ હોગા ઔર ઉનકે લિયે વહાં હર કિસ્મ કે ફલ હોંગે ઔર ઉનકે રબ કી તરફ સે બખ્શિશ હોગી. ક્યા ઐસે લોગ ઉન જૈસે હો

સકતે હૈં જો હંમેશા દોઝખ મેં રહેંગે ઔર ઉનકો ખોલતા હુવા પાની પીને કો દિયા જાએગા જો ઉનકી અંતડિયોં કો ફાડ દેગા ?'

(સૂર: મુહમ્મદ - ૧૫)

'જન્નતવાલે ઉસ દિન અપને મશગલોંમેં હોંગે. વો ઔર ઉનકી બીવિયાં સાયોંમેં પલંગ પર તકિયા લગાએ હુએ હોંગે. ઉનકે લિયે વહાં તરહ-તરહ કે મેવે હોંગે ઔર જો કુછ વો માંગેંગે, ઉનકો દિયા જાએગા. રહમત ઔર કરમ વાલે પરવરદિગાર કી તરફસે ઉનકો સલામ કહા જાએગા.'

(સૂર: યાસીન : ૫૫-૫૮)

'મુત્તકી લોગ બેશક (જન્નત કે) બાગોં મેં ઐશમેં હોંગે. જો કુછ ઉનકે પરવરદિગાર ને ઉનકો બખ્શા હોગા, ઉસકી વજહ સે ખુશહાલ હોંગે. ઔર ઉનકા પરવરદિગાર ઉનકો દોઝખ સે મહફૂઝ (સુરક્ષિત) રખેગા. અપને આ'માલ કે બદલે મેં ખૂબ ખાઓ ઔર પિઓ. વે તકયિા લગાએ હુએ તખ્તોં પર બૈઠે હોંગે. ઔર મૈં ઉનકા નિકાહ બડી-બડી આંખો વાલી (હૂરોં) સે કર દૂંગા. ઔર જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર ઉનકી ઔલાદ ભી જો ઈમાન કી રાહ મેં ઉનકે પીછે ચલી, મૈં ઉનકી ઔલાદ કો ભી (દર્જે મેં) ઉનકે સાથ શામિલ કર દૂંગા ઔર ઉનકે આ'માલ મેં સે કુછ કમ ન કરુંગા. ઔર મૈં ઉન્હેં હર તરહ કે લઝીઝ ફલ ઔર મનપસંદ ગોશ્ત અતા કરુંગા ઔર વો આપસ મેં (હંસી-મજાક કે તૌર પર) એક-દૂસરે સે જામે-શરાબ કી છીના-છીની કરેંગે, એસી શરાબ જિસકે પીનેસે ન તો બેહૂદા બાતેં કરેંગે ઔર ન ઉનસે કોઈ ગુનાહ સરઝદ હોગા, મહફૂઝ કિયે હુએ મોતિયોં કી તરહ ખૂબસૂરત લડકે ઉનકી ખિદમત મેં હર વક્ત હાઝિર રહેંગે.' (સૂર: તૂર : ૧૭-૨૪)

'ઔર જો અપને રબ કે સામને ખડા હોને સે ડરા, ઉસકે લિયે દો બાગ હૈં. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? બહુત સી શાખોં વાલે. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ?

(ઉન બાગોં મેં) દો ચશ્મે જારી હૈં. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? ઉન દોનોં (બાગોં) મેં હર મેવે કી દો-દો કિસ્મેં હૈં. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? ફર્શોં પર તકિયા (લગાએ હોંગે) જિનકે અસ્તર રેશમકે હોંગે ઔર દોનોં બાગોંમેં મેવે નઝદીક હોંગે. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી ને'મતોં કો ઝુઠલાઓગે ? ઉનમેં નિગાહેં નીચી રખને વાલિયાં (હૂરેં) હૈં, ઉન્હેં ઉનસે પહલે કિસી ઈન્સાન ઔર કિસી જિન્ન ને હાથ નહીં લગાયા. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? ગોયા વહ યાકુત ઔર મૂંગે હૈં. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? એહસાન કા બદલા એહસાન કે સિવા ઔર ક્યા હો સકતા હૈ. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? ઔર ઉન દોનોં કે અલાવહ દો બાગ ઔર ભી હૈં. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? નિહાયત ગહરે હરે રંગ કે. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે? ઉન દોનોં (બાગોં) મેં દો ઝરને હૈં ફવ્વારોં કી તરહ ઉબલતે હુએ. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? ઉન દોનોં (બાગાત) મેં મેવે વ ખુજૂર કે દરખ્ત ઔર અનાર હોંગે. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? ઉનમેં ખૂબસીરત (વ) ખૂબસૂરત (બીવિયાં) હોંગી. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ? ખૈમોં મેં પર્દાનશીન હુરેં. તો તુમ અપને રબ કી કૌન સી નેઅમતોં કો ઝુઠલાઓગે ?

(સૂરઃ રહમાન : ૪૬-૭૨)

'ઔર સબકત લે જાને વાલે (માશાઅલ્લાહ) સબકત લે જાને વાલે હૈં. યહી હૈં (અલ્લાહ કે) મુકર્રબ. નેઅમતોં વાલે બાગાત મેં. એક બડી જમાઅત પહલોં મેં સે. ઔર થોડે સે પિછલોં મેં સે. સોને કે તારોં સે બને હુએ તખ્તોં પરા તકિયા લગાએ હુએ ઉસ પર આમને-સામને (બૈઠે હુએ હોંગે). ઉનકે ઈર્દ-ગિર્દ લડકે ફિરેંગે હમેશા (લડકે હી) રહને વાલે. આબખોરોં ઔર સુરાહિયોં કે સાથ ઔર સાફ શરાબ કે પ્યાલોં (કે સાથ).

ન ઉસ સે ઉન્હેં સરદર્દ હોગા ઔર ન ઉનકી અક્લોં મેં ફુતુર આએગા. ઔર મેવે જો વહ પસંદ કરેંગે. ઔર પરિન્દોં કા ગોશ્ત જો વહ ચાહેંગે. ઔર બડી-બડી આંખોં વાલી હૂરેં. જૈસે મોતી (કે દો) સીપી મેં

છિપે હુએ. ઉસકી જઝા (બદલા) જો વહ કરતે થે. વહ ઉસમેં ન બેહુદા બાત સુનેંગે ઔર ન ગુનાહ કી બાત. મગર 'સલામ-સલામ', મતલબ કે ઠીક-ઠીક બાત હોગી. ઔર દાએં હાથ વાલે (સુબ્હાનલ્લાહ) ક્યા દાએં હાથ વાલે ? બિન કાંટોં કી બેરિયોં મેં. ઔર તહ દર તહ કેલે. ઔર ઘની છાંવ મેં. ઔર ગિરતા હુવા પાની (ઝરને). ઔર બડી તાઅદાદ મેં મેવે. ન (વહ) ખત્મ હોંગે ઔર ન (ઉન્હેં) કોઈ રોક-ટોક (હોગી).'

(સૂરઃ વાકિયા : ૧૦-૩૩)

જન્નત કી બેમિષાલ ખૂબિયોંકે બારે મેં કુરઆને કરીમ મેં ઔર દૂસરી જગહોં પર અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતા હૈ,

'જન્નત કી ચૌળાઈ જમીન વ આસમાન કી વુસ્અત (ફૈલાવ) કે બરાબર હૈ.' (સૂરઃ આલે ઈમરાન : ૧૩૩)

'જન્નત મેં ભૂખ ઔર પ્યાસ નહીં હોગી.' (સૂરઃ તાહા : ૧૧૮)

'જન્નત કે ફલ ઔર બહારેં દાઈમી (સ્થાયી) હોંગી.'

(સૂરઃ રઅદ-૩૫)

'અહલે જન્નત મેં સોનેકે કંગન સબ્ઝ રેશમ કે લિબાસ પહન કર તકિયાદાર મસ્નદોં પર મઝે કરેંગે.' (સૂરઃ કહફ - ૩૧)

'અહલે જન્નત અકલ પર અષરઅંદાઝ ન હોને વાલી સુફેદ રંગ કી લઝીઝ શરાબ પિએંગે.' (સૂરઃ સાફફાત : ૩૬-૩૮)

'અહલે જન્નત કે પાસ હયાદાર, ખૂબસૂરત મોટી આંખોં વાલી હૂરેં હોંગી, એસી નર્મો-નાઝુક જૈસે અન્ડે કે નીચે છીપી હુઈ ઝિલ્લી હો.'

(સૂરઃ સાફફાત - ૪૯)

'અહલે જન્નત કી આંખોં કો ઠંડક પહુંચાને કે લિયે જો છુપી હુઈ નેઅમતેં તૈયાર કી ગઈ હૈં, ઉનકા ઈલ્મ કિસી નફ્સ કો નહીં.'

(સૂરઃ સજ્દા- ૧૭)

'ઔર જન્નતિયોં કે લિયે જન્નત મેં સુબહ વ શામ રિઝ્ક તૈયાર હોગા.' (સૂરઃ મરયમ - ૭૨)

જન્નતિયોં સે અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા,

'અય મેરે બંદોં ! તુમ પર આજ કોઈ ખૌફ નહીં ઔર ન તુમ ગમગીન હોંગે યાઅની વો બન્દે જો મેરી આયતોં પર ઈમાન લાએ થે

ઔર (મેરે) ફરમાબરદાર થે. તુમ ઔર તુમ્હારી (ઈમાનવાલી) બીવિયાં ખુશી-ખુશી જન્નતમેં દાખિલ હો જાઓ. ઉનકે પાસ સોને કી રકાબિયાં ઔર ગિલાસ લાએ જાએંગે ઔર જન્નતમેં વો સબ-કુછ હે જો લોગોં કા જી ચાહતા હે ઔર આંખેં જિસસે મઝા લેતી હૈં. (અય મેરે નેક બંદોં !) તુમ જન્નતમેં રહોંગે ઔર યે જન્નત જિસકે તુમ માલિક બના દિયે ગયે હો, વો તુમ્હારે આઅમાલ કા બદલા હે. તુમ્હારે લિયે બહુતસે મેવે હૈં જિનકો તુમ ખાઓગે.' (સૂરઃ જુખરુફ - ૭૩)

સહીહ અહાદીષ મેં જન્નત કા ઝિક્ર

ઉપર કુછ કુરઆની આયતોં સે જન્નત કી ખૂબિયોં કા બયાન કિયા ગયા. ઈસ બારે મેં અહાદીષે નબવી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ મેં ભી બહુત સી ખૂબીયાં બયાન કી ગઈ હૈં, જિનકે બારે મેં જાન કર નેક વ દીનદાર ઈન્સાન કો જન્નત કી આરઝૂ (ઈચ્છા) પૈદા હોતીહે. અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા,

'જન્નતકે આઠ દરવાઝે હૈં, જિનમેં સે મશહૂર યે હૈં બાબુસ્સલાત, બાબુલ જિહાદ, બાબુલ સદકા ઔર બાબુર્રય્યાન વગૈરહ.' (બુખારી : ૧૭૯૮)

'જન્નત કે હર દરવાઝે કી ચૌડાઈ બારહ સૌ કિલોમીટર હે.'

(સહીહ મુસ્લિમ : ૧૯૪)

'જન્નત મેં છડી બરાબર જગહ દુનિયા ઔર દુનિયા કી હર ચીઝ સે બેહતર હે.' (બુખારી - ૩૨૫૦)

'કયામત કે રોઝ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સબસે પહલે જન્નત કે દરવાઝે પર આયેંગે ઔર જન્નત કા દરવાઝા ખુલવાએંગે.' (સહીહ મુસ્લિમ - ૧૯૬)

'જન્નત મેં સૌ દર્જે હૈં હર દો દર્જો કે બીચ સૌ સાલ કી દૂરી કા ફર્ક હે.' (તિરમિઝી - ૨૦૫૪)

'જન્નત કે મહલોં મેં તમામ બરતન સોને ઔર ચાંદી કે હોંગે, જન્નતિયોં કે મહલોં મેં હર વક્ત ઉદ (લકડી) જલતી રહેગી જિસકી ખુશ્બૂ સે ઉનકે મહલ મુઅત્તર (સુગંધિત) રહેંગે. જન્નતિયોં કે પસીને સે મુશ્ક (કસ્તૂરી) કી ખુશ્બૂ આયેગી. જન્નતમેં થૂક, નાક કી ગંદગી

ઔર રફએ હાજત વગૈરહ નહીં હોંગે. તમામ જન્નતી આપસ મેં મુહબ્બતસે રહેંગે. કિસી કે દિલ મેં દૂસરે કે ખિલાફ કોઈ હસદ યા બુગ્ઝ નહીં હોગા. જન્નત વાલે હર સાંસ કે સાથ અલ્લાહ તઆલા કી હમ્દ વ તસ્બીહ કરેંગે.' (સહીહ બુખારી)

સહાબા કિરામ (રઝિ.) ને પૂછા, **'યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! જન્નત કિસ ચીઝ સે બની હુઈ હૈ ?'** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'ઉસકી એક ઈંટ ચાંદી કી ઔર એક સોને કી, ઉસકા ગારા તેઝ ખુશ્બૂદાર મુશ્ક હૈ, ઉસકે સંગરેજે મોતી ઔર યાકૂત કે હૈં ઔર ઉસકી મિટ્ટી જાફરાન (કેસર) હૈ. જો શખ્સ ઉસમેં દાખિલ હોગા વો ઐશ કરેગા, કભી તકલીફ નહીં દેખેગા, હમેશા ઝિંદા રહેગા, કભી નહીં મરેગા. જન્નતિયોં કે કપડે કભી પુરાને નહીં હોંગે ઔર ઉનકી જવાની કભી ફના નહીં હોગી.'** (તિરમિઝી - ૨૦૫૦)

'જન્નત મેં મોતી કા એક ખોલદાર ખૈમા હોગા, જિસકી ચૌડાઈ સાઠ મીલ હોગી. ઉસ ખૈમે કે હર કોને મેં (મોમિન કી) બીવિયાં હોંગી. જિન્હેં દૂસરે લોગ (દૂરી ઔર વુસ્અત કી વજહ સે) નહીં દેખ સકેંગે. મોમિન આદમી ઉન બીવિયોં કે બીચ ચક્કર લગાતા રહેગા.'

(સહીહ મુસ્લિમ : ૨૮૩૮)

'કૌષર જન્નતમેં એક નહર હૈ (યે હૌઝે કૌષર કે અલાવા હૈ) જિસકે દોનેં કિનારે સોને કે હૈં, જિસકા પાની મોતી ઔર યાકૂત પર બહતા હૈ, ઉસકી મિટ્ટી મુશ્ક સે ઝ્યાદા ખુશ્બુદાર હૈ, ઉસકા પાની શહદ સે ઝ્યાદા મીઠા ઔર બર્ફ સે ઝ્યાદા સફેદ હૈ.' (તિરમિઝી - ૨૬૭૭)

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે આઝાદ કર્દા ગુલામ હઝરત ષૌબાન (રઝિ.) કહતે હૈ કિ મૈં આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે પાસ ખડા થા, ઈતને મેં યહૂદિયોં કે ઉલમામેં સે એક આલિમ આયા ઔર પૂછને લગા, **'જિસ રોઝ ઝમીન વ આસમાન અદલ-બદલ કિયે જાએંગે ઉસ વક્ત લોગ કહાં હોંગે ?'** રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા, **'પુલ સિરાત કે પાસ અંધેરે મેં.'** ફિર યહૂદી આલિમ ને પૂછા, **'તંગદસ્ત મુહાજિરીન.'** યહૂદી આલિમને પૂછા, **'જન્નતી લોગ જન્નત મેં**

દાખિલ હોંગે તો સબસે પહલે ઉનકી ખિદમત મેં કૌન સા તોહફા પેશ કિયા જાએગા ?'
આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'મછલી કે જિગર કા ગોશ્ત.'** યહૂદીને ફિર પૂછા, **'ઉસકે બાદ ઉનકા ખાના ક્યા હોગા ?'** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જન્નત મેં ચરને વાલા બૈલ ઝબ્હ કિયા જાયેગા (જિસકા ગોશ્ત ઉન્હેં ખિલાયા જાએગા.'** યહૂદી ને પૂછા, **'ખાને કે બાદ પીને કિ લિયે જન્નતીયોં કો ક્યા દિયા જાએગા ?'** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'સલ સબીલ ચશ્મે કા પાની.'** યહૂદી આલિમ ને કહા, **'આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને સચ ફરમાયા.'** ફિર યે આદમી ચલા ગયા તો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'યે સારી બાતેં અલ્લાહને મુઝે બતાઈ હૈં.'**
(સહીહ મુસ્લિમ - ૩૧૫)

'અગર જન્નત કી ઔરતોં મેં સે એક ઔરત દુનિયા મેં (લમ્હે ભર કે લિયે ઝાંક લે તો મશ્રિક (પૂરબ) વ મગ્રિબ (પશ્ચિમ) કે બીચ હર ચીઝ કો રોશન કર દે ઔર ફિઝા કો ખુશ્બૂ સે ભર દે, જન્નતી ઔરત કે સર કા દુપટ્ટા દુનિયા ઔર જો કુછ દુનિયા મેં હૈ, ઉસ સબસે બેહતર હૈ.'(સહીહ બુખારી - ૨૭૯૬)

'જો શખ્સ જન્નત મેં દાખિલ હોગા, વો હમેશા ખુશ વ ખુર્રમ રહેગા, કભી રંજીદા નહીં હોગા, ઉસકે કપડે પુરાને નહીં હોંગે ઔર ન હી જવાની ફના હોગી.' (સહીહ મુસ્લિમ : ૨૮૩૬)

'નીંદ મૌત કી બહન હૈ, લિહાઝા જન્નતિયોં કો નીંદ નહીં આયેગી.'(સિલસિલતુસ્સહીહા : ૧૦૮૭)

'જન્નત કે લોગ હર જુમ્આ કે દિન એક બાઝાર મેં આએંગે તો ઉત્તર સે એક એસી હવા ચલેગી જો ઉનકે ચેહરોં ઔર લિબાસ પર મુશ્ક ઔર દીગર ખુશ્બુએં બિખેર દેગી, ઉસસે ઉનકા હુસ્ન ઔર ખૂબસૂરતી ઔર બઢ જાએગી. જબ વો અપને ઘર લૌટેંગે તો અપને ઘર વાલોં કો પહલે સે ઝ્યાદા જમીલ (ખુબસૂરત) પાએંગે. ઘર વાલે કહેંગે, અલ્લાહ કી કસમ ! તુમ પહલે સે ઝ્યાદા હસીન વ ખૂબસૂરત લગતે હો. વો

ઉનસે કહેંગે, અલ્લાહ કી કસમ ! હમારે જાને કે બાદ તુમ્હારા જમાલ (ખુબસૂરતી) ભી બઢ ગઈ હૈ.' (સહીહ મુસ્લિમ)

અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે એક પુકારને વાલા જન્નતિયોં કો મુખાતિબ (સમ્બોધિત) કરકે કહેગા, **'યહાં સિહત હી તુમ્હારા હક હૈ, તંદુરસ્તી હી તુમ્હારે લિયે મુકદ્દર હૈ; ઈસલિયે તુમ્હેં કભી બુઢાપા નહીં આએગા ઔર તુમ્હારે લિયે યહાં ચૈન વ એશ હી હૈ ઈસલિયે અબ તુમ્હેં કોઈ તંગી વ તકલીફ નહીં હોગી.'** (સહીહ મુસ્લિમ)

જન્નત કી સબસે બડી નેઅમત : અલ્લાહ કા દીદાર

અલ્લાહ કી જાત ઈતની બુઝુર્ગ વ બરતર હૈ કિ ઉસે કિસી ને નહીં દેખા, ઉસકે બારે મેં તસવ્વુર (કલ્પના) કરના ભી દૂરકી બાત હૈ. અલ્લાહ તઆલાને અપને નેક બન્દોં કો જન્નત કી બેશુમાર ને'મતોં કી ખુશખબરીયાં દી હૈં, જિનકી જાનકારી મિલને કે બાદ યહ ઝરૂરી હૈ કિ હર મોમિન કે દિલ મેં ઉનકો પાને કી તડપ પૈદા હો જાએ.

અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, **'જબ જન્નતી, જન્નત મેં પહુંચ જાએંગે તો અલ્લાહ તઆલા ઉનસે ઈરશાદ ફરમાએગા, ક્યા તુમ ચાહતે હો કિ મૈં એક ઔર ચીઝ તુમકો અતા કરું ? જન્નતી બંદે અર્ઝ કરેંગે, અય અલ્લાહ ! તૂને હમારે ચેહરે રોશન કિયે ઔર દોઝખ સે બચાકર જન્નત મેં દાખિલ કિયા અબ ઔર ક્યા ચીઝ હો સકતી હૈ જિસકી હમ ખ્વાહિશ કરેં ? ઉન બંદોં કે ઈસ જવાબ કે બાદ યકાયક હિજાબ ઉઠ જાએગા ઔર વેહ હક તઆલા કો અપની આંખોં સે દેખેંગે; ઉસ વક્ત ઉનકા હાલ યે હોગા કિ જો કુછ અબ તક ઉન્હેં મિલા થા, ઉસસે ઝ્યાદા મહબૂબ ઔર પ્યારી ચીઝ ઉનકે લિયે દીદાર કી ને'મત હૈ.'** (સહીહ મુસ્લિમ)

અઝીઝાને ગિરામી ! યે જન્નત કી ચંદ ખૂબીયાં જો આપકે સામને અબ તક બયાન કી ગઈ હૈં, વહ અસલ જન્નત કા પૂરા નક્શા હરગિઝ બયાન નહીં કર સકતી. જન્નત વો ને'મત હૈ જિસકી અસલ હકીકત અલ્લાહ હી કો મઅલૂમ હૈ. જિનકે દિલ ઈમાન કે નૂર સે રોશન હૈં, વહ યકીનન ઉસે પાના

ચાહેંગે. વો કોઈ બદકિસ્મત હી હોગા જો જન્નત કી આરઝુ (તમન્ના, ઈચ્છા) ન કરે.

અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા,

'મેરી પૂરી ઉમ્મત જન્નત મેં દાખિલ હોગી, સિવાય ઉસકે જિસને ઈન્કાર કિયા' સહાબાને સવાલ કિયા, **'યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! કિસને ઈન્કાર કિયા ?'** તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, **'જિસને મેરી ઈતાઅત કી વો જન્નત મેં દાખિલ હો ગયા ઔર જિસને નાફરમાની કી, ઉસને ઈન્કાર કિયા.'** (સહીહ બુખારી)

જન્નત કૈસે હાસિલ હોગી ?

કુરઆન વ અહાદીષ કી રોશની મેં જન્નત કી ખૂબિયોં કે બારે મેં પઢને કે બાદ મન મેં ઉસકો પાને કી આરઝૂ કરના ઈમાન કી નિશાની હૈ. લેકિન સિર્ફ ઝબાની તૌર પર ખુદ કો મોમીન કહને સે હમ જન્નત કે વારિષ નહીં બન સકતે. **યે જન્નત કિસી કો બિના મેહનત કિયે નહીં મિલ સકતી.** જન્નત પાને કી સબસે પહલી શર્ત તો યહ હૈ કિ હમારે મન મેં જન્નત કી તલબ પૈદા હો. ઉસકે બાદ હમ વો કામ કરેં જિનકે ઝરિયે જન્નત મિલ સકતી હૈ ઔર ઉન કામોં સે રુક જાએં જો હમેં જન્નત કે બજાય જહન્નમ મેં લે જાએ. **વો લોગ બડે નાદાન હૈં જો જન્નત કી તમન્ના તો કરતે હૈં લેકિન વો ગુનાહોં સે બાહર નિકલનેકી કોશિશ નહીં કરતે. યે લોગ નેક અઅમાલ કી દૌલત સે ભી મહરુમ (વંચિત) હૈં.** યાદ રખિયે ! જન્નત કા માલિક અલ્લાહ સુબ્હાનહૂ વ તઆલા હૈ, ઉસે ખુશ કિયે બગૈર હમ હરગિઝ જન્નત મેં જાને કે હકદાર નહીં બન સકતે. કુરઆન કરીમ મેં ઈરશાદે બારી તઆલા હૈ,

'અલ્લાહ તઆલા ને મોમિનોં કી જાનેં ઔર ઉનકે માલ જન્નત કે બદલે મેં ખરીદ લિયે હૈં.' (સૂરઃ તૌબા - ૧૧૧)

યા'ની અગર હમ જન્નત કો પાના ચાહેં તો હમેં અપની જાન ઔર અપને માલ અલ્લાહ કી મરઝી કે મુતાબિક ઈસ્તે'માલ કરને હોંગે. **અપની જાન ઔર અપને માલ કો જન્નત કે બદલે મેં બેચ દેને કા મતલબ યે હૈ કિ અબ ઈસ પર હમારા કોઈ હક વ અધિકાર નહીં હૈ. યહ ભી જાન**

લીજિયે કે અબ યે જાન ઔર માલ હમારે પાસ અલ્લાહ કી અમાનત હૈ જિસે ઉસકે હુક્મ કે તહત લગાના હૈ. ઈસ કિતાબ મેં આગે ઉન અમલોં કા ઝિક્ર કિયા ગયા હૈ જિનકો કરને સે અલ્લાહ કી રઝામંદી હાસિલ હોગી ઔર ઉસકે નતીજે મેં જન્નત મિલેગી. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ઈન અમલોં કો કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએ, આમીન ! તકબ્બલ યા રબ્બલ આલમીન !!

જન્નત મેં લે જાને વાલે અમલ

૦૧. અલ્લાહ તઆલા કા ડર :

હઝરત અબૂ હૂરૈરહ (રઝિ.) બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે એસે અમલ કે બારે મેં સવાલ કિયા ગયા જો સબસે ઝ્યાદા લોગોંકો જન્નત મેં દાખિલ કરેગા ? તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'અલ્લાહ કા ડર ઔર અચ્છે અખ્લાક.'** (તિરમિઝી : ૨૦૦૪)

દિલ મેં અલ્લાહ કા ડર હોના જન્નત મેં દાખિલે કી સબસે ઝરૂરી શર્ત હૈ. અલ્લાહ સે ડરનેવાલા ઈન્સાન બુરે અમલ સે બચને કી કોશિશ કરેગા ઔર ખુદા ન ખ્વાસ્તા કોઈ ગુનાહ ઉસસે સરઝદ હો જાએ તો વો નાદિમ (શર્મિન્દા) હોતે હુએ અલ્લાહ કે આગે તૌબા કરેગા. અચ્છે અખલાક કા સબસે બેહતરીન નમૂના અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી હયાતે-તય્યિબા (પવિત્ર જીવન) હૈ. ઈસ લિયે યૂં કહા જા સકતા હૈ કિ દિલ મેં અલ્લાહ કા ડર રખતે હુએ ઔર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી સીરત પર અમલ કરતે હુએ જો ઈન્સાન અપને અખલાક અચ્છે બના લેગા વો જન્નત મેં દાખિલ હોગા, ઈન્શાઅલ્લાહ !

૦૨. તસ્બીહ વ તહમીદ કરના :

અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા, **'દો કલિમે હૈં જો જબાન પર હલ્કે હૈં ઔર મીઝાન પર ભારી હૈં ઔર રહમાન કો પ્યારે હૈં. વે દો કલિમે હૈં, સુબ્હાનલ્લાહિ વ બિ હમ્દિહી. સુબ્હાનલ્લાહિલ અઝીમ.'** (સહીહ બુખારી, સહીહ મુસ્લિમ)

કયામત કે દિન, હશ્ર કે મૈદાનમેં, અલ્લાહ તઆલા મિઝાન (તરાઝૂ) કાયમ કરેગા જિસમેં બન્દોં કે આ'માલ તૌલે જાએંગે. જિનકે નેક અઅમાલ, ગુનાહોં કે મુકાબલે મેં ભારી હોંગે ઉન્હેં જન્નત મેં દાખિલ કિયા જાએગા. અલ્લાહ કી તસ્બીહ વ તહમીદ બયાન કરને સે ઈતની ઝ્યાદા નેકિયાં મિલતી હૈં જો કયામત કે દિન મિઝાન પર ભારી પડેંગી.

ઈન કલિમાત કે મા'ની પર ગૌર કીજિયે; ઈન કલિમાત કે ઝરિયે બંદા સચ્ચે દિલ સે યહ ઇકરાર કરતા હૈ કિ અલ્લાહ તઆલા હર

કિસ્મ કે ઐબોં સે પાક હૈ, હર કિસ્મ કી હમ્દ વ ષના (પ્રશંસા, વખાણ) ઉસી કે લિયે હૈ ઔર બહુત અઝમત (મહાનતા) વાલા હૈ. ઈસકે નતીજે મેં ઉસકા દિલ ઈમાન પર મુત્મઈન (સંતુષ્ટ) હો જાતા હૈ ઔર તૌહીદ ઈલલ્લાહ પર ઉસકા અકીદા મઝબૂત હો જાતા હૈ.

જિસ ઈન્સાન કા અકીદા દુરુસ્ત (ઠીક) હો, ઉસી કે લિયે અલ્લાહ ને જન્નત બનાઈ હૈ. લિહાઝા હમ જન્નત કે તલબગારોં કો ચાહિયે કિ અલ્લાહ કી હર વક્ત અલ્લાહ કી હમ્દ વ તસ્બીહ બયાન કરતે રહેં ઔર ઉસકે મા'ની પર મઝબૂત ઈમાન ભી રખેં.

૦૩. ખુલૂસે દિલ સે કલિમ-એ-તૌહીદ કી શહાદત દેના.

હઝરત મઆઝ રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસ શખ્સ ને ખુલૂસે દિલ સે યે શહાદત દી કે અલ્લાહ કે અલાવા કોઈ મા'બૂદ નહીં વો જન્નત મેં દાખિલ હોગા.'** મુસ્નદ અહમદ : ૨૫૫૫, સિલસિલતુસ્સહીહા : ૨૩૫૫)

યહ રિવાયત સહીહ બુખારી સમેત ઔર ભી કઈ હદીષ કી કિતાબોં મેં બયાન હુઈ હૈ. **હર મુસ્લિમ કા યહ ઈમાન હૈ કિ જન્નત અલ્લાહ ને બનાઈ હૈ ઔર વહી ઉસકા વાહિદ એકમાત્ર માલિક હૈ.** અગર કોઈ શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક કરે, ઉસકી ઝાત વ સિફાત મેં કિસી ઔર કો સાઝીદાર (પાર્ટનર) સમઝે તો ઉસે અલ્લાહ તઆલા જન્નત મેં રહને કી જગહ ભલા ક્યોં દેગા ? **ઈસલિયે જન્નત મેં દાખિલ હોને કી એક અહમતરીન શર્ત યહ ભી હૈ બંદા મુવહ્હિદ (એકેશ્વરવાદી) હો, વો અલ્લાહ સુબ્હાનહૂ તઆલા કે સિવા કિસી કો ભી બંદગી કે લાયક ન સમઝે.** યા'ની જન્નત મેં જાને કા ખ્વાહિશમંદ (ઈચ્છુક) ઈન્સાન સચ્ચે દિલ સે **'લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ'** કા ઈકરાર કરે. તૌહીદ કા ઈકરાર (એગ્રીમેન્ટ) કિયે બિના કિસી કો જન્નત નહીં મિલ સકતી.

૦૪. વફાત કે વક્ત કલિમા-એ-શહાદત પઢના.

હઝરત મઆઝ બિન જબલ રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસ શખ્સ કા (બ વક્તે વફાત)**

આખિરી કલિમા લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ હોગા વો જન્નત મેં દાખિલ હોગા.' (અબૂ દાવુદ : ૩૧૧૬, સહીહ જામેઉસ્સગીર : ૬૪૭૯)

અલ્લાહ તઆલા ને અપને બન્દો પર બેશુમાર રહમ વ કરમ કિયા હે. ઈન્સાન કો દુનિયા મેં પૂરી તરહ છુટ દેને કે બાવજૂદ અલ્લાહ તઆલાને અપની રહમત કા દરવાઝા ખુલા રખા, યે ઉસકી શાને-કરીમી હે. અગર કોઈ બંદા મૌત કે ફરિશ્તે કો દેખને સે પહલે યા'ની ઝિંદગી કે આખરી દૌર મેં ભી અપને ગુનાહોંસે રુક જાએ, તૌબા કર લે ઔર કલિમ-એ-તય્યિબા કા ઈકરાર કર લે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી પિછલી તમામ ખતાઓં કો મુઆફ કરતે હુએ જન્નત મેં દાખિલ કર દેગા. દેખા જાએ તો યે ઉસકી શાને-કરીમી કી ઈન્તિહા હે. લેકીન બહુત સે લોગ ઈસકી વજહ સે ગફલત મેં ઝિંદગી ગુઝાર રહે હૈં. વો સમઝતે હૈં કિ અભી તો ઉનકી કાફી ઝિંદગી બાકી હે ઔર ઈસી તરહ એક દિન વો વક્ત ભી આ જાતા હે જબ મૌત કા ફરિશ્તા ઉનકી રુહ કબ્ઝ કરને પહુંચ જાતા હે.

ઈસલિયે હર રોઝ **'લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ'** કહકર હમેં અપને ઈમાન કો તાજા કરતે રહના ચાહિયે.

૦૫. અલ્લાહ તઆલા કે ૯૯ (નિન્યાનવે) નામ હિફ્ઝ કરના.

હઝરત અબૂ હૂરૈરહ રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'બિલા શુબ્હા અલ્લાહ તઆલા કે ૯૯ નામ હૈં (સૌ સે એક કમ) જિસને ઉનકો શુમાર (હિફ્ઝ) કર લિયા વહ જન્નત મેં દાખિલ હોગા.'** (સહીહ બુખારી : ૨૭૩૬)

અલ્લાહ કે સભી નામ બહુત હી બરકત વાલે ઔર અઝીમુશ્શાન હૈં. અલ્લાહ કે સારે નામ બહુત હી અચ્છે હૈં. ઈન નામોં કે મા'ની બહુત ગહરે હૈં ઔર વહ અલ્લાહ કી ખૂબિયાં ઔર સિફાત (ગુણ) બયાન કરતે હૈં.

મિષાલ કે તૌર પર અલ્લાહ કા એક નામ **'રહમાન'** હે જિસકા મતલબ હોતા હે, **'દુનિયા ઔર આખિરત, દોનોં જગહ પર રહમ કરને વાલા.' યહ સિર્ફ ઔર સિર્ફ અલ્લાહ કી સિફત (ગુણ) હૈ.** દુનિયા મેં રહમદિલી કા મામલા તો કોઈ ઈન્સાન ભી કર સકતા હે લેકીન અલ્લાહ કે સિવા કોઈ ભી ઐસા નહીં હે જો આખિરત કે દિન અપની તરફ સે રહમ કા

મુઆમલા કર સકે. ઈસી તરહ અલ્લાહ કા એક નામ **'મઅબૂદ'** હૈ જિસકા મતલબ **'ઈબાદત કે લાયક'** હોતા હૈ. યહ નામ ભી સિર્ફ અલ્લાહ કે લિયે ખાસ હૈ, કાએનાત કા કોઈ ભી ઈન્સાન, જિન્ન યા ફરિશ્તા રુતબે મેં ચાહે કિતના હી બડા ક્યોં ન હો, વો હર્ગિઝ-હર્ગિઝ **'મઅબૂદ'** નહીં હો સકતા. ઈસી તરહ અલ્લાહ કે દૂસરે નામભી બેહદ મા'નીખેજ (સાર્થક) હૈં.

જબ કઈ ઈન્સાન ઈન નામોં કો યાદ કરતા હૈ તો લાઝમી તૌર પર વહ ઈસ બાત કા ઈકરાર કરતા હૈ કી અલ્લાહ તઆલા મેં યહ સારી કી સારી ખૂબીયાં એક સાથ મૌજૂદ હૈં, ઈસસે ઉસકા અલ્લાહ પર ઈમાન મઝબૂત હો જાતા હૈ. ઈસી ઈમાન બિલ્લાહ (અલ્લાહ પર ઈમાન) કી વજહ સે ઉસે જન્નત મેં જાના નસીબ હોગા. (ઈન્શાઅલ્લાહ)

૦૬. સૂરઃ ઈખ્લાસ સે મુહબ્બત કરના.

હઝરત અબૂહુરૈરહ રઝિ. બયાન કરતે હૈં કી મૈં નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે સાથ ઐસે આદમી કે પાસ આયા **જો સૂરઃ ઈખ્લાસ કી તિલાવત કર રહા થા.** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'વાજિબ હો ગઈ.'** મૈંને અર્ઝ કિયા, **'યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! ક્યા વાજિબ હો ગઈ ?'** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જન્નત (વાજિબ હો ગઈ).'** (તિરમિઝી : ૨૮૯૭)

સૂરઃ ઈખ્લાસ, કુરઆન કરીમ કી ૧૧૪ સૂરતોં મેં આખરી તીન સૂરતોં મેં સે એક (નં. ૧૧૨) હૈ. યહ બહુત છોટી સૂરઃ હૈ જિસમેં મહઝ ચાર આયતેં હૈં. ઈન આયતોં મેં અલ્લાહ કી વહદાનિયત કા ઝિક્ર બહુત હી બેહતરીન અંદાઝ મેં મૌજૂદ હૈ.

'કુલહુવલ્લાહુ અહદ' (કહ દો ! અલ્લાહ એક હૈ). 'અલ્લાહુસ્સમદ' (અલ્લાહ સબસે બેનિયાઝ હૈ). 'લમ્ યલિદ વ લમ્ યૂલદ' (ન વો કિસી સે પૈદા હુવા ઔર ન ઉસકી કોઈ ઔલાદ હૈ.) 'વ લમ્ યકુલ્લહૂ કુફુવન્ અહદ' (ઔર ન કોઈ ઉસકે જૈસા હૈ.)

(સૂરઃ ઈખ્લાસ : ૧-૪)

જબ કોઈ બંદા; ચાહે વો ઈન્સાન હો યા જિન્ન, મર્દ હો યા ઔરત; સચ્ચે દિલ સે યહ સૂરઃ પઢતા હે તો ગોયા વહ એક અલ્લાહ પર પૂરે યકીન કે સાથ ઈમાન લાતા હૈ ઔર ઈસી કામિલ ઈમાન કી વજહ સે ઉસે જન્નતમેં દાખિલ કિયા જાએગા, ઈન્શાઅલ્લાહ !

હઝરત આઈશા રઝિ. બયાન કરતી હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને એક શખ્સ કી કયાદત (નેતૃત્વ) મેં એક લશ્કર ભેજા. **વહ સાહબ જબ નમાઝ પઢાતે તો કિરઅત સૂરઃ ઈખ્લાસ પર ખત્મ કરતે. યા'ની હર રકઅત મેં દૂસરી આયતોં કે સાથ-સાથ સૂરઃ ઈખ્લાસ ઝરૂર પઢા કરતે થે.** જબ વો લશ્કર વાપર આયા તો લોગોં ને ઉસકે બારે મેં અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે ઝિક્ર કિયા. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, **'ઉસસે યહ મા'લૂમ કરો કિ વો એસા ક્યું કરતા રહા ?'** તો જવાબ મેં ઉન્હોંને કહા, **'યહ સૂરત રહમાન (અલ્લાહ)કી સિફત બયાન કરતી હૈ ઈસલિયે મૈં ઈસે પઢના પસંદ કરતા હૂં.'** યહ જવાબ સુનકર અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'ઉસે બતા દો કિ અલ્લાહ તઆલા ઉસસે મુહબ્બત કરતા હૈ.'** (સહીહ મુસ્લિમ)

હઝરત અબૂ દરદા રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, **'ક્યા તુમ્હારે લિયે મુમકિન નહીં કિ રોઝાના રાત કે વક્ત એક તિહાઈ કુરઆન પઢ લિયા કરો ?'** સહાબા રઝિ.ને અર્ઝ કિયા, **'યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! એક તિહાઈ કુરઆન હમ કૈસે પઢ સકતે હૈં ?'** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, **'સૂરઃ ઈખ્લાસ એક તિહાઈ કુઆન કે બરાબર હે.'** (સહીહ મુસ્લિમ)

કહને કા મતલબ યહ હૈ કિ સચ્ચે દિલ સે સૂરઃ ઈખ્લાસ પઢને વાલોં સે અલ્લાહ તઆલા મુહબ્બત કરતા હૈ. ઈસ સૂરઃ કો પઢને વાલોં કો એક તિહાઈ કુરઆન પઢને કે બરાબર ષવાબ દિયા જાતા હૈ. અલ્લાહ તઆલા કી

મુહબ્બત ઔર યહ નેકિયાં ઉસ મોમિન કો જન્નત મેં લે જાને કા સબબ બનતી હૈ.

૦૭. “લા હવ્લ વ લા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ” કહના :

હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **‘અય અબ્દુલ્લાહ બિન કૈસ ! ક્યા મૈં તુમ્હેં જન્નત કે ખઝાનોં મેં એક ખઝાના ન બતાઉં ?’** મૈંને અર્ઝ કિયા, **‘ક્યોં નહીં ઝરૂર (બતાઈયે), અય અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ !’** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **‘કહો, લા હવ્લ વ લા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ (ન હી કિસી બુરાઈ સે બચને કી તાકત હૈ ઔર ન હી નેકી કરને કી કુવ્વત મગર અલ્લાહ કી મદદ કે સાથ.)’** (સહીહ બુખારી : ૬૩૮૪)

શૈતાન ઈન્સાન કા ખુલા દુશ્મન હૈ,વહ હર વક્ત ઈસ ફિરાક મેં રહતા હૈ કિ ઈન્સાનોં કો ગુમરાહ કરકે જહન્નમ કી ઔર લે જાએ. ઈન્સાન અગર કોઈ નેક કામ કરના ચાહે તો શૈતાન ઉસમેં રુકાવટ ડાલતા હૈ; ઈસી તરહ અગર કોઈ ઈન્સાન ગુનાહ વાલા કામ છોડના ચાહે તબ ભી શૈતાન ઉસમેં રોડે ડાલતા હૈ. યા’ની ન તો નેક કામ કરના ઈન્સાન કે બસ મેં હૈ ઔર ન હી બુરે કામ સે રુકના ઉસકે ઈખ્તિયાર મેં હૈ. સચ્ચે દિલ સે **‘લા હવ્લ વ લા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ’** કહને કી બરકત સે અલ્લાહ તઆલા ઈન્સાનોં કે લિયે યે દોનોં કામ આસાન કર દેતા હૈ જિસકે નતીજે મેં અલ્લાહ તઆલા ઉસે જન્નત અતા કરતા હૈ.

૦૮. મસ્જિદ તા’મીર કરના :

હઝરત ઉષ્માન બિન અફફાન રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, **‘જો ઈમાન વ ઈખ્લાસ કે સાથ અલ્લાહ કે લિયે ઘર (મસ્જિદ) બનાએગા, અલ્લાહ ઉસકે લિયે વૈસા હી એક ઘર જન્નત મેં બનાએગા.’**

(સહીહ બુખારી, સહીહ મુસ્લિમ)

મસ્જીદેં નમાઝ અદા કરને કે લિયે બનાઈ જાતી હૈં. મસ્જીદેં મુસલમાનોં કી ઈજ્તિમાઈયત (સામૂહિકતા, એકતા) કી નિશાની હૈં. જો કોઈ

મુસલમાન રિયાકારી ઔર દિખાવે સે બચતે હુએ અચ્છી નિયત સે મસ્જિદ બનાતા હૈ તો ઉસકે બદલેમેં અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે જન્નત મેં એક ઘર બનાતા હૈ.

૦૯. મસ્જિદમેં અઝાન દેના :

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસ શખ્સને બારહ સાલ (નમાઝ કે લિયે) અઝાન કહી, ઉસકે લિયે જન્નત વાજિબ હો ગઈ.'**

(ઈબ્ને માજા: ૭૨૮, સહીહુલ જામેઉસ્સગીર : ૬૦૦૨)

ફર્ઝ નમાઝ કા વક્ત હો જાને પર મુસલમાનોં કો મસ્જિદ કી ઔર બુલાને કે લિયે અઝાન દી જાતી હૈ. અઝાન, અલ્લાહ કી તકબીર ભી હૈ ઔર કલિમ-એ-શહાદત ભી હૈ. મુઅઝ્ઝીન, લોગોં કો દિન મેં પાંચ બાર **'હય્યા અલસ્સલાહ'** કહ કર નમાઝ કી તરફ ઔર **'હય્યા અલલ ફલાહ'** કહ કર કામયાબી કી તરફ બુલાતા હૈ. જબ કોઈ મુસલમાન લગાતાર ઈસ ખિદમત કો અંજામ દેતા હૈ તો ઉસકે બદલે મેં અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે જન્નત કો વાજિબ કર દેતા હૈ.

૧૦. મસાજિદ કી તરફ જાના :

હઝરત અબૂ હૂરૈરહ રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો શખ્સ સુબહ કો ઔર શામ કો મસ્જિદ કી તરફ ગયા, અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે જન્નત મેં મેહમાન-નવાઝી કા સામાન હર મરતબા તૈયાર કર દેતા હૈં, જબ ભી વો સુબહ યા શામ કે વક્ત ગયા.'** (સહીહ બુખારી - ૬૬૨)

મસ્જીદ મેં નમાઝ અદા કરને કા ષવાબ, અકેલે અદા કી ગઈ નમાઝ સે ૨૫ (પચ્ચીસ) ગુના ઝ્યાદા હૈ. જબ કોઈ બંદા વુઝુ કરકે મસ્જિદ કી તરફ નમાઝ અદા કરને કે લિયે નિકલતા હૈ તો ઉસકો હર કદમ પર એક નેકી દી જાતી હૈ, એક ગુનાહ માફ હોતા હૈ ઔર એક દર્જા બુલન્દ હોતા હૈ. યા'ની જિતને ઝ્યાદા કદમ વહ ચલતા હૈ ઉતના હી ઝ્યાદા ષવાબ ઉસકે નામ-એ-આ'માલ મેં લિખ દિયા જાતા હૈ. અલ્લાહ પર ઈમાન રખતે હુએ રોઝાના યહ કામ કરના જન્નત મેં લે જાને વાલા અમલ બનાતા હૈ.

૧૧. વુઝૂ કે બાદ નફિલ નમાઝ પઢના :

હઝરત ઉકેબા બિન આમિર રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો મુસલમાન વુઝૂ કરતા હે ઔર અચ્છા વુઝૂ કરતા હે, ફિર ખડા હોકર દો રકઅત નમાઝ અદા કરતા હે, જિસમેં વહ અપને દિલ ઔર ચેહરે સે મુતવજ્જહ રહતા હે (યાની કામિલ ખુશૂઅ ઔર યકસૂઈ ઈખ્તિયાર કરતા હે) તો ઉસકે લિયે જન્નત વાજિબ હો જાતી હે.'** (સહીહ મુસ્લિમ : ૨૩૪)

૧૨. નમાઝે ઈશ્રાક કી ચાર રકઆત ઔર નમાઝે ઝુહર સે પહલે ચાર રકઆત પઢના :

હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસ શખ્સને નમાઝે ઈશ્રાક કી ચાર રકઅતેં ઔર પહલી નમાઝ (યાની નમાઝે ઝુહર) સે પહલે ચાર રકઅતેં (પાબંદી સે) પઢી, ઉસકે લિયે જન્નત મેં ઘર બના દિયા જાતા હૈ.'** (સિલસિલતુલ અહાદીષુસ્સહીહા : ૨૩૪૯)

૧૩. નમાઝે ફજ ઔર નમાઝે અસ્ર બા કાયદગી સે અદા કરના:

હઝરત અબૂ મૂસા રઝિ. બયાન કરતે હૈ કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસ શખ્સ ને દો ઠંડે વક્ત કી નમાઝે (યાની ફજ ઔર અસ્ર) અદા કરી, વો જન્નત મેં દાખિલ હોગા.'**(સહીહ બુખારી : ૫૭૪)

૧૪. કામિલ નમાઝ અદા કરના

હઝરત ઉબાદા બિન સામિત રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'યહ પાંચ નમાઝેં હૈં જિન્હેં અલ્લાહને અપને બન્દોં પર ફર્ઝ કિયા હે.'જિસને અચ્છે તરીકે સે વુઝૂ કિયા ઔર વક્ત પર નમાઝ પઢી ઔર રુકૂઅ વ સજ્દે ઠીક સે અદા કિયે ઔર ઉસકા દિલ અલ્લાહ કે સામને નમાઝ મેં ઝુકા રહા તો**

અલ્લાહ તઆલા કા ઉસસે મગફિરત કા વાદા હૈ. ઔર જિસને યહ સબ ન કિયા તો ઉસસે અલ્લાહ કા વાદા નહીં, વહ ચાહેગા તો બખ્શ દેગા, ચાહેગા તો અઝાબ દેગા.' (સુનન અબૂ દાવુદ)

તમામ ઈન્સાનોં કો અલ્લાહ તઆલાને અપની કુદરત સે પૈદા કિયા હૈ. કોઈ માને યા ન માને મગર હકીકત યહી હૈ કિ સારે ઈન્સાન અલ્લાહ કે બંદે હે. બંદગી કા તકાઝા યહ હૈ કિ ઈન્સાન અપને રબ કી હમ્દ વ ષના (પ્રશંસા વ મહિમા) બયાન કરે ઔર ઉસી કી ઈબાદત (પૂજા) કરે. **ઈસકે લિયે સબસે બેહતર તરીકા નમાઝ હે. નમાઝ મેં બંદા અપને રબ કી ઈબાદત કા હક ભી અદા કરતા હૈ ઔર ઉસકી હમ્દ વ ષના ભી બયાન કરતા હે.** લિહાઝા જો બંદા અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે બતાએ હુએ તરીકે કે મુતાબિક નમાઝ અદા કરેગા, ઉસે અલ્લાહ તઆલા જન્નત કા વારિષ બના દેગા.

યહ બાત ભી તવજ્જહ કે લાયક હૈ કિ નમાઝ કોઈ રસ્મી ઈબાદત કા નામ નહીં હે. સબસે પહલે અચ્છે ઢંગ સે વુઝૂ કરના, ઉસકે બાદ પૂરે અદબ-એહતિરામ વ સલીકે સે કયામ, રુકૂઅ ઔર સજ્દોં કી અદાયગી કરના હી નમાઝ કો કાયમ કરના હે. ઈસકે સાથ યહ ભી ઝરૂરી હૈ કિ નમાઝી કા દિલ અલ્લાહ કે આગે ઝુકા રહે યા'ની ઈધર-ઉધર ભટકે નહીં. જબ કોઈ ઈન્સાન મઝબૂત ઈરાદે કે સાથ નમાઝકે લિયે ખડા હોતા હે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે નમાઝ કો પૂરે તૌર પર અદા કરના આસાન કર દેતા હે.

૧૫. હર ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ આયતુલ-કુર્સી પઢના :

હઝરત અબૂ અમામા રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસ શખ્સ ને હર (ફર્ઝ) નમાઝ કે બાદ આયતુલ-કુર્સી પઢી, ઉસે જન્નત મેં દાખિલ હોને સે સિર્ફ મૌત ને રોક રખા હે (યા'ની વો મરતે હી જન્નત મેં દાખિલ હો જાએગા.)'** (સહીહ જામેઉસ્સગીર : ૬૪૬૪, સિલસિલતુસ્સહીહા : ૯૭૨)
આયતુલ કુર્સી કુરઆન કરીમ કી સૂરઃ બકરઃ કી એક આયત (નં. ૨૫૫)હે. ઈસ આયત મેં અલ્લાહ તઆલા કી પાકી, બુઝુર્ગી ઔર અઝમત કા બયાન હુઆ હે. જો મોમિન બંદા પૂરે ઈખ્લાસ કે સાથ હર નમાઝ કે બાદ ઈસે પઢતા હે તો

અલ્લાહ તઆલા અપને ફઝલ સે ઉસે જન્નત મેં દાખિલ કર દેગા. આયતુલ કુર્સી કી ઔર ભી કઈ ફઝીલતેં હદીષોં મેં બયાન હુઈ હે જિનમેં સે એક યહ હે કિ અગર મોમિન બંદા રાત કો સોને સે પહલે ઉસે પઢ લે તો સુબહ હોને તક ઉસકી શૈતાન કે શર સે હિફાઝત કી જાતી હે.

૧૬. કષરત સે નફ્લી રોઝે રખના :

હઝરત અબૂ અમામા રઝિ. બયાન કરતે હૈ કિ ઉન્હોંને અર્ઝ કિયા, **'અય અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! મુઝે ઐસે અમલકા હુક્મ દીજિયે જિસકે ઝરિયે મૈં જન્નત મેં દાખિલ હો જાઉં.'** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'(કષરત સે નફ્લી) રોઝે રખા કરો બેશક ઈસકે જૈસા કોઈ ઔર અમલ નહીં.'**

(મુસ્તદરક હાકિમ : ૧/૪૨૧, સહીહ જામેઉસ્સગીર : ૪૦૪૪)

રોઝા એક એસી ઈબાદત હે જો ખાલિસ તૌર પર (શુદ્ધ રુપ સે) અલ્લાહ કે લિયે રુકા જાતા હે. રોઝા એક પોશીદા (ગુપ્ત) ઈબાદત હે, જબ તક કોઈ ઈન્સાન અપને મુંહ સે ન કહે, તબ તક કોઈ દૂસરા ઈન્સાન નહીં જાન સકતા કિ વહ રોઝે સે હે. અલ્લાહ તઆલાને મોમિનોં પર રમઝાન મહીને કે રોઝે ફર્ઝ કિયે હે જિનકી પાબંદી કરના હર તંદુરુસ્ત મોમિન પર લાઝમી (અનિવાર્ય) હે.

રોઝે કે ઝરિયે ઈન્સાન કા નફસ મુત્તકી બનતા હે. ભૂખ વ પ્યાસ ઉસમેં રહમ દિલી પૈદા કરતી હે. રોઝેદાર અલ્લાહ કે હુક્મ સે ખાને-પીને ઔર બીવી સે મિલને જૈસી જાઈઝ વ હલાલ ચીઝોં સે ભી ખુદ કો રોક લેતા હે.
ઈસ તરહ દેખા જાએ તો રોઝા ઈન્સાન કો સાબિર (સંયમી) બનાતા હે. અગર કોઈ મોમિન બંદા અલ્લાહ પર ઈમાન રખતે હુએ નફલી રોઝા રખતા હે તો ઈસકા મતલબ યે હે કિ વો તકવા (અલ્લાહ કા ડર)સે જીના પસંદ કરતા હે. અલ્લાહ કો બંદે કી યહ અદા બહુત પસંદ આતી હે ઈસ લિયે ઈસકે બદલે મેં ઉસે જન્નત કા હકદાર બના દિયા જાતા હે.

૧૭. હજ્જે મબરુર કરના :

હઝરત અબૂ હૂરૈરહ રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા, **'હજ્જે મબરુર કા ષવાબ જન્નત હી હૈ.'** (સહીહ બુખારી : ૧૭૭૩)

હજ્જે મબરુર કા મતલબ હોતા હે, એસા હજ્જ જિસકે કરને કે બાદ ઈન્સાન ગુનાહોં સે બરી હો જાએ યઅની ઐસા હો જાએ કિ જૈસે ઉસને કોઈ ગુનાહ કિયા હી નહીં થા. લિહાઝા જિસ લોગોં કો અલ્લાહ તઆલા હજ્જ કી સઆદત (સૌભાગ્ય) નસીબ કરે, ઉન્હેં ચાહિયે કિ પૂરી તરહ સુન્નત તરીકે સે, અલ્લાહ તઆલા સે અજ્ર કી આસ રખતે હુએ હજ્જ કે ફરાઈઝ અંજામ દે તાકિ યે હજ્જ ઉસકે લિયે જન્નત હાસિલ કરને કા ઝરિયા બન જાએ.

૧૮. અપને માલ કી હિફાઝત મેં કતલ હોના :

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અમ્ર બિન આસ રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો શખ્સ અપને માલકી હિફાઝત કરતે હુએ કતલ કર દિયા ગયા વો જન્નતમેં દાખિલ હોગા.'** (નિસાઈ : ૪૦૯૧, સહીહ જામેઉસ્સગીર : ૬૪૪૪)

સૂરઃ તૌબા કી આયત નં. ૧૧૧ મેં હે કિ અલ્લાહ તઆલાને મોમિનોં કે જાન વ માલ જન્નત કે બદલે મેં ખરીદ લિયે હે. હમારે પાસ જો માલ હે વો અલ્લાહ કા હે, ઔર ઉસે અલ્લાહ કે હુક્મ કે મુતાબિક ખર્ચ કરના હમારી દીની ઝિમ્મેદારી હે. ઈસ માલ કો અગર કોઈ લૂંટના ચાહે તો ઉસે બચાના હમારા ફર્ઝ હે ઔર અગર ઉસે બચાતે હુએ હમ અગર મારે ભી જાએં તો યહ મૌત શહીદ કી મૌત હોગી. દૂસરે લફઝોં મેં યૂં કહા જા સકતા હે કિ અલ્લાહકે માલ કો બચાતે હુએ જો મારા જાએ વો શહીદ હે ઔર શહીદ હોને કે નાતે જન્નતી હે.

એક દૂસરી હદીષ મેં યહ ભી બયાન હુવા હે કિ અગર કોઈ મોમિન અપની જાન બચાતે હુએ મારા જાએ યા અપને ઘરવાલોં (બીવી-બચ્ચોં)કી ઈઝ્ઝત-આબરુ બચાતે હુએ મારા જાએ, વો ભી શહીદ કે દર્જે મેં હે. ઈસ નાતે વો ભી જન્નત મેં જાએગા.

૧૯. યતીમ કી કિફાલત કરના :

હઝરત સહલ બિન સઅદ રઝિ. બયાન કરતે હે કી રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'મૈં ઔર યતીમ કી કિફાલત કરને વાલા જન્નત મેં ઈસ તરહ હોંગે, ઔર અપને અપની શહાદત કી અંગુલી ઔર બીચ વાલી અંગુલી કે સાથ ઈશારા કિયા ઔર ઉન દોનોં કે બીચ કુછ ફાસલા ડાલા.'** (સહીહ બુખારી : ૬૦૦૫)

ઈસ્લામ ને બેહતરીન સમાજ-વ્યવસ્થા પર બહુત જોર દિયા હે. જિન બચ્ચોંકે સર સે માં-બાપ કા સાયા ઉઠ જાએ ઉનકી સરપરસ્તી કરના સમાજ કી અહમતરીન ઝરુરત હોતી હે. ઐસા ન કિયે જાને પર ઉન બચ્ચોં કો બહુત સારી તકલીફોં કા સામના કરના પડતા હે, ઔર કઈ બાર ઐસે બચ્ચેં ગલત રવિશ ઈખ્તિયાર કરકે ગુમરાહી કા શિકાર હો જાતે હે. સમાજ કો બડે નુકસાન સે બચાને કે લિયે અલ્લાહ તઆલાને અપને મોમિન બંદોં કો યતીમોં કી કિફાલત કરને પર ઉભારા હે ઔર ઈસકે બદલે જન્નત મેં જગહ દેને કા વાદા કિયા હે.

૨૦. અચ્છી ગુફ્તગૂ (બાતચીત) કરના ઔર ખાના ખિલાના :

હઝરત બાની (બિન યજીદ રઝિ.) રિવાયત કરતે હે કિ જબ વો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે પાસ હાઝિર હુએ તો અર્ઝ કિયા, **'અય અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! કૌનસી ચીઝ જન્નત કો વાજિબ કરતી હે ?'** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'અચ્છી ગુફ્તગૂ કિયા કરો ઔર ખાના ખિલાયા કરો.'**

(મુસ્તદરક હાકિમ : ૧/૨૩, સહીહુલ જામેઉસ્સગીર : ૪૦૪૯)

જબાન દોધારી તલવાર કી તરહ હે. ઈસસે અચ્છી બાત ભી કહી જા સકતીહે ઔર બુરી બાત કહકર કિસી કા દિલ ભી દુખાયા જા સકતા હે. અલ્લાહ તઆલા અપને બંદોં કે અખલાક બેહતર બનાના પસંદ કરતા હે ઈસલિયે ઉસને અચ્છી બાતચીત કરને વાલોં કો જન્નત કી ખુશખબરી દી હે. **ઈસ્લામ હમદર્દી ઔર ભાઈચારે કા દીન (ધર્મ) હે. અલ્લાહ તઆલા ઈસ બાત કો સખ્ત નાપસંદ કરતા હે કિ ઈન્સાન આપસી હમદર્દી કો ભુલા દે.** કિસી ભૂખે કો ખાના ખિલાના ઈતની બડી નેકી હે કિ બયાન નહીં કિયા જા

સકતા. અલ્લાહ તઆલાને ઈસ નેક કામ પર મોમિન બંદોં કો ઉભારને કે લિયે ઉન્હેં જન્નત કી બશારત દી હે.

૨૧. મુસલમાન ભાઈ કી ઈઝ્ઝત કી દિફાઅ (રક્ષા) કરના :

હઝરત અબૂદરદા રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસ શખ્સને અપને ભાઈ કી (ઉસકી ગૈર મૌજૂદગી મેં) ઈઝ્ઝત દિફાઅ કી (હિફાઝત), અલ્લાહ તઆલા કયામતકે દિન ઉસકે ચેહરે સે જહન્નમ કી આગ કો દૂર કર દેગા.'** (તિરમિઝી : ૧૯૩૧, સહીહ જામેઉસ્સગીર : ૬૨૬૨)

ઈન્સાન એક સામાજિક પ્રાણી હે. ઈઝ્ઝત કે સાથ જીના ઈન્સાન કી સિફત (ગુણ) હૈ. ઈન્સાન અપની બેઈઝ્ઝતી હર્ગિઝ બર્દાશ્ત નહીં કર પાતા, ઈસી વજહ સે કઈ લોગ ખુદકુશી (આત્મહત્યા) ભી કર લેતે હે.

કઈ બાર દેખા ગયા હૈ કિ કિસી ઈમાનદાર આદમી પર કોઈ ગબન યા ઘોટાલે (ભ્રષ્ટાચાર) કા ઈલ્ઝામ લગાયા ગયા યા કિસી લડકી કી ઈઝ્ઝત લૂટ લી ગઈ યા અશ્લીલ તસ્વીરોં ઔર વડીયો કે ઝરિયે ઉસે બ્લેકમેલ કિયા ગયા તો ઉન્હોંને અપની રુસ્વાઈ સે બચને ઔર અપને પરિવાર કો બદનામ હોને સે બચાને કી ખાતિર ખુદકુશી કર લી.

ઝિના (બદકારી) કરના ઈસ્લામી શરીઅત કે મુતાબિક બહુત બડા ગુનાહ હે. લેકિન અગર કોઈ શખ્સ અપને પડૌસ કી કિસી ઔરત કે સાથ ઝિના કરે તો ઉસકા ગુનાહ કઈ ગુના બઢ જાતા હે, હદીષોં મેં ઈસે 'ગુનાહે કબીરા (મહાપાપ)' કહા ગયા હે.

ઈઝ્ઝત કે સાથ જીના હર ઈન્સાન કા, ઈન્સાની હક (માનવ અધિકાર) હે. ઈસ્લામ હર ઈન્સાન કે માનવ અધિકારોં કી હિફાઝત કરને કા જમાનતી (ગારન્ટર) હે. ઈસીલિયે ઈસ હદીષ મેં કિસી ઈન્સાન કી ઈઝ્ઝત કી હિફાઝત કરને કો ઈતની બડી નેકી કહા ગયા હે.

૨૨. ઝબાન ઔર શર્મગાહ કી હિફાઝત :

હઝરત સહલ બિન સઅદ રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો શખ્સ મુઝે ઉસ ચીઝ કી ઝમાનત દે જો ઉસકે દો જબડોં કે બીચ હે (યઅની ઝબાન) ઔર જો દો**

ટાંગોં કે બીચ હે (યા'ની શર્મગાહ) તો મૈં ઉસે જન્નત કી ઝમાનત દેતા હૂં.' (સહીહ બુખારી : ૬૪૭૪)

ઈન્સાની જિસ્મ મેં ઝબાન ઔર શર્મગાહ ઐસે હિસ્સે અંગ હે જો દોહરા કામ કરતે હે. ઝબાન બોલને કે કામ ભી આતી હૈ ઔર ખાના ખાને મેં મદદગાર ભી હોતી હે. શર્મગાહ જિસ્મ સે ગંદગી ભી ખારિજ કરતી હે ઔર જિન્સી શહવત પૂરી કરને કા ભી કામ કરતી હે. યે દોનોં ઐસે હિસ્સે હે જિનકા ગલત ઈસ્તે'માલ ઈન્સાન કો ગુનાહ કી દલદલ મેં ધકેલ દેતા હે. ઈસલિયે અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઉસ ઈન્સાન કે લિયે જન્નત કી ઝમાનત (ગારન્ટી) લી હે જો ઈનકા જાઈઝ વ સહીહ ઈસ્તે'માલ કરે.

૨૩. દીની ઈલ્મ હાસિલ કરના :

હઝરત અબૂ હૂરૈરહ રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો શખ્સ ઈલ્મ હાસિલ કરને કે લિયે કિસી રાસ્તે પર ચલા તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે ઉસકે બદલે જન્નત કા રાસ્તા બના દેગા.'** (સહીહ મુસ્લિમ : ૨૬૯૯)

ઈસ્લામ મેં ઈલ્મ કી બહુત ઝ્યાદા અહમિયત હે. કુરઆન કરીમ મેં એક મિષાલ દેતે હુએ બયાન કિયા ગયા હે કિ જિસ તરહ આંખ વાલા ઔર અંધ (બીના ઔર નાબિના) ઈન્સાન બરાબર નહીં હો સકતે, ઉસી તરહ ઈલ્મ વાલા ઔર જાહિલ ઈન્સાન બરાબર નહીં હો સકતે. ઈલ્મ કે દર્જે મેં સબસે બેહતરીન ઈલ્મ કુરઆન સીખના હે, ઉસકે બાદ અહાદીષે નબવી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈલ્મ સીખના અહમતરીન હે. **કુરઆન વ હદીષ કે સાથ-સાથ દીગર દુનિયવી ઈલ્મ ભી સીખને ચાહિયે તાકિ મોમિન બંદા, લોગોં કો ઈસ્લામ કે બારે મેં ઝ્યાદા બેહતર ઢંગ સે સમઝા સકે, લેકિન એસા હર્ગિઝ નહીં હોના ચાહિયે કિ દુનિયવી ઈલ્મ સીખને કી ધૂન મેં એક મુસલમાન, દીની ઈલ્મ સે ગાફિલ હો જાએ.**

૨૪. શર્મ વ હયા ઈખ્તિયાર કરના :

હઝરત અબૂ હૂરૈરહ રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'હયા ઈમાન સે હે ઔર ઈમાન (વાલે) જન્નત મેં હોંગે.'** (ઈબ્ને માજા : ૪૧૮૪, સહીહ જામેઉસ્સગીર : ૩૧૯૯)

આજ કે દૌર કે મુસલમાનોં કો ઈસ બાત પર ખાસ તૌર પર અમલ કરને કી ઝરુરત હે. **કઈ ઐસે લોગ હે જો પાંચ વક્ત કી નમાઝ, જમાઅત કે સાથ અદા ભી કરતે હે ઔર વે લોગોં કે ઘરોં મેં તાંક-ઝાંક ભી કરતે હે.**

હયા-શર્મ કો તાક પર રખકર કિસી કે સાથ આશિકી કરને વાલે ઔર નાજાઈઝ રિશ્તોં કો બઢાવા દેને વાલે લોગ મોમિન કૈસે હો સકતે હે ? **હયા મોમિન કી પહચાન હે, કોઈ ભી મુસલમાન બે હયા ઔર બે ગૈરત નહીં હો સકતા.** હદીષે નબવી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સાફ તૌર પર એલાન કરતી હે કિ જિસમેં હયા નહીં હે ઉસકા કોઈ ઈમાન નહીં ઔર જિસકા ઈમાન નહીં હે વો જન્નતમેં દાખિલ નહીં હો સકતા.

૨૫. બિલા ઝરૂરત કિસી સે સવાલ નહીં કરના :

હઝરત ષૌબાન રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'કૌન હૈ જો મુઝે ઈસ બાત કી ઝમાનત દે કિ વો લોગોં સે કિસી ચીઝ કા સવાલ નહીં કરેગા તો મૈં ઉસે જન્નત કી ઝમાનત દૈતા હૂં.'**હઝરત ષૌબાન ને કહા, **'મૈં.'** ઈસકે બાદ ફિર વો કિસી સે કુછ નહીં માંગતે થે. (સુનન અબૂ દાઉદ : ૧૬૪૩)

બેહતર તો યહ હૈ કિ માલદાર મોમિન, ગરીબ મુસલમાનોં કી તલાશ કરકે, બિન માંગે ઉસકી હાજત પૂરી કરે. લેકીન કારોબારી કામોં મેં મસરુફ (વ્યસ્ત) હો જાને કી વઝહસે અગર વહ ઐસા ન કર સકે તો ગરીબ-મિસ્કીન મુસલમાનકે લિયે ઝરૂરત કે વક્ત દૂસરોં સે મદદ માંગના જાઈઝ હે. લેકીન ઈસ્લામ ઈસ બાત કો સખ્તી સે નાપસંદ કરતા હે કિ કોઈ ઈન્સાન માંગને કો અપની આદત બના લે. એક હદીષ મેં આયા હે કિ જો શખ્સ બિના ઝરૂરત સવાલ કરને યા'ની હાથ ફૈલાને કો અપની આદત બના લે વો કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને ઈસ હાલ મેં હાઝિર હોગા કિ ઉસકે ચેહરે મેં ગોશ્ત બિલ્કુલ

નહીં હોગા. બેહતર તો યહી હૈ કિ ઈન્સાન અપની હર ઝરૂરત અલ્લાહ સે માંગે, ઈન્શાઅલ્લાહ ! અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લિયે ઝરૂર કોઈ ન કોઈ રાસ્તા નિકાલ દેગા.

૨૬. તકબ્બુર, ખયાનત ઔર કર્ઝ સે દૂર રહના :

હઝરત ષૌબાન રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો રુહ જિસ્મ સે જુદા હો ગઈ ઔર વો તીન ચીઝોં તકબ્બુર, ખયાનત ઔર કર્ઝ સે બરી થી તો વો જન્નત મેં દાખિલ હોગી.'** (તિરમિઝી : ૧૫૭૩, સહીહુલ તર્ગીબ વ તરહીબ : ૧૩૫૧)

કિબ્રિયાઈ અલ્લાહ કા હક હૈ ક્યોંકિ ઉસી ને યહ કાએનાત બનાઈ ઔર ઈસકે ઝર્રે-ઝર્રે કા માલિક ભી વહી હૈ. જબ કોઈ ઈન્સાન તકબ્બુર (ઘમન્ડ) કરતા હે તો વો અલ્લાહ કી હદોં કો પાર કરતા હૈ. ખયાનત દો કિસ્મ કી હોતી હે; પહલી, દીન વ ઈમાન મેં ખયાનત ઔર દૂસરી, કિસી ઈન્સાન કી રખવાઈ ગઈ અમાનત મેં ખયાનત . ખયાનત કી સભી કિસ્મેં ગુનાહ હે. કર્ઝ હુકૂકુલ ઈબાદમેં સે હે; જબ તક બંદા માફ ન કરે અલ્લાહ ભી ઉસે નામ-એ-આ'માલ મેં ઉસે સાફ નહીં કરતા હે. અગર કોઈ બંદા અલ્લાહ કે દીન કો સરબુલંદ કરને કે લિયે કર્ઝ લે ઔર ઉસે અદા કરને સે પહલે મર જાએ તો ઉસ કર્ઝ કો અલ્લાહ તઆલા અપની ઓર સે અદા કરતા હે.

૨૭. ઔરત કા અહકામે-ઈસ્લામ કી પાબંદી કરના :

હઝરત અબૂ હૂરૈરહ રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો ઔરત પાંચ નમાઝે પઢે, માહે રમઝાનકે રોઝે રખે, અપની શર્મગાહ કી હિફાઝત કરે, અપને શૌહર કી ઈતાઅત કરે તો જન્નત કે દરવાઝોં મેં સે જિસ દરવાઝે સે ચાહે દાખિલ હો જાએ.'** (ઈબ્ને હિબ્બાન : ૧૨૯૬, સહીહુલ જામેઉસ્સગીર : ૬૬૦)

યહ ફરમાન ઔરતોં કે લિયે ખાસ હે. અલ્લાહ કી બંદગી કા હક અદા કરને કે બાદ જો ઔરત અપને શૌહર કી ફરમાબરદારી કરતી હૈ ઉસકે લિયે જન્નત કી ઈતની બડી ગારન્ટી દી ગઈ હે કિ વો જન્નત કે આઠોં દરાઝોં મેં સે જિસમેં સે ચાહે અન્દર ચલી જાએ. મિયાં-બીવી કા રિશ્તા હુત નાઝુક હોતા હે. થોડા સા વહમ ભી ઈસમેં આગ લગા દેતા હે. શૈતાન કે હથકન્ડોં મેં

સે સબસે બડા હથકન્ડા યહી હે કિ મિયાં-બીવી કે રિશ્તોં મે દરાર કૈસે ડાલી જાએ ? હદીષ શરીફ મેં આતા હે કિ શૈતાન અપને ઉન ચેલોં કો શાબાસી દેતા હૈ જો મિયાં-બીવી મેં જુદાઈ કરવા દે. અગર ઔરત ચાહે તો સબ્ર વ બર્દાશ્ત કે ઝરિયે અપની ગૃહસ્થી (કૌટુંબીક જીવન)કો બચાએ રખ સકતી હે. **ઔરત કે ઈસી સબ્ર કા બદલા જન્નત હે.**

૨૮. અલ્લાહ સે ડર કર રોના ઔર ઉસકી રાહ મેં પહરા દેના :

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રઝિ. બયાન કરતે હે કિ મૈંને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો ફરમાતે હુએ સુના, **'દો આંખો કો જહન્નમ કી આગ નહીં છૂ સકતી. એક વો આંખ જો અલ્લાહ કે ડર સે રો પડે ઔર દૂસરી વો આંખ જો અલ્લાહ કી રાહ મેં પહરા દેતે હુએ રાત ગુઝારતી હે.'** (તિરમિઝી : ૧૬૩૯, સહીહુલ જામેઉસ્સગીર : ૭૧૧૩)

અલ્લાહ કે ખૌફ સે રોના, અલ્લાહ કે અઝાબ ઔર જહન્નમ કી સખ્તિયોં સે ડર કર રોના આખિરત પર ઈમાન લાને કી નિશાની હે જિસકા બદલા જન્નત હે.

૨૯.રઝા-એ-ઈલાહી કી ખાતિર દીની ભાઈ કી ઝિયારત કરના :

હઝરત અબૂ હૂરૈરહ રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસ શખ્સ ને કિસી મરીઝ કી ઈયાદત કી યા રઝા-એ-ઇલાહી કી ખાતિર અપને દીની ભાઈ કી ઝિયાતર કી તો ઉસકે લિયે મુનાદી ઐલાન કરતા હૈ કિ તૂ ખુશ હો જા, તેરા (ઉન નેક અમલોં કે લિયે) ચલના નિહાયત ઉમ્દા હૈ ઔર તૂને અપના ઠિકાના જન્નત મેં બના લિયા હે.'**

(તિરમિઝી : ૨૦૦૮, સહીહુલ તર્ગીબ વ તરહીબ : ૨૫૭૮)

૩૦. નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજના

હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો શખ્સ મુઝ પર દુરૂદ ભેજના ભૂલ ગયા (યાની છોડ દિયા) ઉસને જન્નત કા રાસ્તા ખો દિયા'**

(ઈબ્ને માજા : ૯૦૮, સહીહુલ તર્ગીબ : ૧૬૮૨)

મુસલમાનોં પર નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે બહુત સારે હક હે જિનમેં સે એક હે, આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર દુરૂદ ભેજના. દુરૂદ કે અલ્ફાઝ પર ગૌર કીજિયે; એક મુસલમાન અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરતા હે કિ અય અલ્લાહ ! મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઔર ઉનકી આલ પર તૂ સલામતી ઔર બરકતેં નાઝિલ ફરમા. દુરૂદ પઢના નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે પ્રતિ એહસાનમંદ હોને કી નિશાની ભી હે કિ ઉન્હોંને અલ્લાહ કે હુક્મ સે દીને ઈસ્લામ હમ તક પહુંચાયા.

૩૧. લૈન-દૈન મેં નરમી ઔર ફય્યાઝી સે કામ લેના :

હઝરત ઉષ્માન બિન અફફાન રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'અલ્લાહ તઆલા ને એક શખ્સકો જન્નત મેં દાખિલ કર દિયા જો ખરીદ વ ફરોખ્ત કરતે વક્ત, ફૈસલા કરતે વક્ત ઔર તકાઝા કરતે વક્ત નરમી સે પશ આતા થા.'**

(ઈબ્ને માજા : ૨૨૦૨)

કોઈ ચીઝ ખરીદતે યા બેચતે વક્ત, કિસી ઝગડે મેં ફૈસલા કરતે વક્ત ઔર કિસી કર્ઝદાર સે કર્ઝ અદાયગી કી માંગ કરતે વક્ત નરમી સે કામ લેના બડી હિમ્મત વ હૌસલે કા કામ હે. અચ્છે અચ્છે લોગ એસે મૌકોં પર અપના આપા ખો દેતે હે. અલ્લાહ પર ઈમાન રખતે હુએ ઔર ઉસસે અજ્ર કી ઉમ્મીદ મેં યહ કામ કરના જન્નત મેં લે જાતા હે.

૩૨. મુસીબતોં પર સબ્ર કરના :

હઝરત અબૂ ઉમામા રઝિ. બયાન કરતે હે કિ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'અલ્લાહ અજ્જ વ ઝલ્લ ફરમાતા હે, અય ઈબ્ને આદમ ! અગર તૂ સદમેં કે શુરૂ-શુરૂ મેં સબ્ર કરેગા ઔર ષવાબ કી નિયત રખેગા તો મૈં તેરે લિયે ષવાબ મેં જન્નત હી દેના પસન્દ કરૂંગા.'**

(ઈબ્ને માજા : ૧૫૯૭)

આમ તૌર પર જબ હમેં કોઈ તકલીફ પહુંચતી હે તો હમ રોના-પીટના, શિકવા શિકાયત કરકે ઔર થક ચુકને કે બાદ કહતે હે કિ મૈંને સબ્ર કિયા. લેકીન અલ્લાહ તઆલા તો ઉસ સબ્ર કે બદલે જન્નત દેને કા વાદા કરતા

હે જો તકલીફ પહુંચતે હી કિયા જાએ. કુરઆને કરીમ મેં અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતાહે, **‘ઔર ખુશખબરી દે દીજિયે સબ્ર કરને વાલોં કો; જબ ઉન પર કોઈ મુસીબત આતી હૈ તો વહ કહતે હે, ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઉન (હમ અલ્લાહ હી કે લિયે હે ઔર હમ ઉસી કી તરફ પલટ કર જાને વાલે હે) તો ઉનકે રબ કી તરફ સે ઉન પર બડા કરમ વ રહમ કિયા જાએગા, યહી લોગ હિદાયત પાએ હુએ હે.’**

(સૂરઃ બકર : ૧૫૫-૧૫૭)

33. આંખો કી બીનાઈ (રોશની) ચલે જાને પર સબ્ર કરના :

હઝરત અનસ રઝિ. બયાન કરતે હે કિ મૈંને સુના રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ફરમાતે થે કિ અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે, **‘જબ મૈં અપને બંદે કો ઉસકી દો પ્યારી ચીઝોં કે ઝરિયે સે યાની આંખો સે મહરુમ કરકે આજમાઉં, ઔર વો ઉસ પર સબ્ર કરે તો મૈં ઉસકે બદલે મેં ઉસે જન્નત દૂંગા.’** (સહીહ બુખારી : ૫૬૫૩)

આંખો કી અહમિયત વહી જાનતા હે જો ઈસ ને’મત સે મહરુમ હે. જો શખ્સ પૈદાઈશી અંધા હો ઉસકે લિયે સબ્ર કરના ફિર ભી આસાન હે લેકિન જો શખ્સ દેખતા-ભાલતા હો ઔર અગર ઉસકી આંખો કી બીનાઈ (દૃષ્ટિ) ચલી જાએ તો યે ઉસકે લિયે બહુત બડી પરેશાની કા સબબ હોતા હે. મગર મુબારકબાદ કે કાબિલ હે વો શખ્સ જો ઈસે ભી અલ્લાહ કા ફૈસલા માનતે હુએ ઈસ પર સબ્ર કર લેતા હે ઔર ઉન તકલીફોં કો બરદાશ્ત કરના ગવારા કર લેતા હે. જો આંખે
ચલી જાને કે બાદ તકલીફ આતી હે. એસે ઈન્સાન કો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે સબ્ર કે બદલે જન્નત અતા ફરમાને કા વાદા કરતા હે.

34. અલ્લાહ પર તવક્કલ કરતે હુએ દમ તલબ ન કરના :

હઝરત ઈમરાન બિન હસીન રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **‘મેરી ઉમ્મત કે સત્તર હઝાર અફરાદ બગૈર હિસાબ કે જન્નત મેં દાખિલ હોંગે.’** સહાબા કિરામ રઝિ. ને દરયાફ્ત કિયા, **‘અય અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! વહ કૌન હોંગે ?’** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **‘વહ**

ऐसे लोग होंगे जो दम तलब नहीं करते, बद शगुनी नहीं पकडते और दाग नहीं लगवाते बल्कि अपने रब पर तवक्कल रखते हे.'

(सहीह मुस्लिम : २१८)

३५. कबीरा गुनाहों से बचना :

હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો શખ્સ (કયામત કે દિન ઈસ હાલ મેં) આયા કિ વહ અલ્લાહ કી ઈબાદત કરતા થા, કિસી કો ઉસકા શરીક નહીં કરતા થા, નમાઝ કાયમ કરતા થા, ઝકાત અદા કરતા થા, રમઝાન કે રોઝે રખતા થા ઔર કબીરા ગુનાહોં સે બચતા થા તો યકીનન ઉસકે લિયે જન્નત હે.'**

કુછ કબીરા ગુનાહ યહ હે, અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક કરના, ઝિના કરના, જાદૂ કરના ઔર કરવાના, પાકદામન ઔરત પર બદકારી કી તોહમત લગાના, મૈદાને જિહાદ સે ભાગ જાના, છુપકર કિસી કી બાત સુનના, ગીબત વ ચુગલી કરના, ઝુઠ બોલના વગૈરહ. ઈન તમામ બડે ગુનાહોં સે જો બચ જાએ ઉસે જન્નત મિલેગી.

३६. અલ્લાહ તઆલા સે બાર-બાર જન્નત તલબ કરના :

હઝરત અનસ બિન માલિક રઝિ. બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જો શખ્સ તીન બાર જન્નત કા સવાલ કરે તો જન્નત કહતી હે, અય અલ્લાહ ! ઈસે જન્નત મેં દાખિલ કર દે.'**

(ઈબ્ને માજા : ૪૩૪૦, સહીહુલ જામેઉસ્સગીર : ૩૬૫૪)

જન્નત મેં જાને કિ લિયે યહ ઝરૂરી હે કિ સબસે પહલે બંદે કે દિલ મેં ઉસકી તલબ પૈદા હો, ઈસસે ઉસકી કદ્ર વ કીંમત ઔર ઝ્યાદા બઢ જાતી હે. એક હદીષ કા મફહૂમ હૈ કિ જબ ફરિશ્તે દુનિયા કા ચક્કર લગાકર વાપસ આસમાનોં પર પહુંચતે હૈં તો અલ્લાહ તઆલા ઉનસે પૂછતા હે કિ **તુમને મેરે બંદોં કો કિસ હાલ મેં પાયા ?** ફરિશ્તે કહતે હૈં કિ **અય અલ્લાહ ! વહ તેરી હમ્દો-ષના કર રહે થે ઔર તુઝસે જન્નત માંગ રહે થે.** અલ્લાહ ફરમાતા હૈ કિ

ક્યા ઉન્હોંને જન્નત દેખી હે ? ફરિશ્તે કહતે હે કિ **અય અલ્લાહ ! દેખી તો નહીં હે લેકિન અગર વો દેખ લેં તો ઔર ઝ્યાદા ઉસકી તલબ કરેં.** તો અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે કિ **અય ફરિશ્તોં ! તુમ ગવાહ રહના મૈંને અપને બંદોં કો બખ્શ દિયા ઔર જો કુછ વો માંગ રહે થે, ઉન્હેં અતા કર દિયા.**

૩૭. સૂરઃ મુલ્ક કી તિલાવત કરના :

હઝરત અનસ રઝિ. બયાન કરતે હે કિ નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા, **'(કુરઆન મજીદ મેં) તીસ આયતોં વાલી એક સૂર) હે (યા'ની સૂરઃ મુલ્ક) જો અપને પઢને વાલે કી મગ્ફિરત કે લિયે કયામત કે દિન અલ્લાહ તઆલા કે યહાં ઝગડા કરેગી યહાં તક કિ ઉસે જન્નતમેં દાખિલ કર દિયા જાએગા.'** (તબરાની)

સૂરઃ મુલ્ક કી એક ઔર ફઝીલત યહી ભી હે કિ યહ અઝાબે-કબ્ર સે રુકાવટ બનતી હે.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ રઝિ. સે રિવાયત હે કિ અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, **'સૂરઃ તબારકલ્લઝી બિયદિહિલ મુલ્ક' અઝાબે કબ્ર સે રૂકાવટ હે.'**

(મુસ્તદરક હાકિમ)

૩૮. બેટિયોં કી પરવરિશ કરના :

હઝરત અનસ રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસને તીન લડકિયોં કી પરવરિશ કી મૈં ઔર વહ ઈન દોનોં (અંગુલિયોં) કી તરહ જન્નત મેં દાખિલ હોંગે ઔર આપને યે કહતે હુએ અપની દોનોં અંગુલિયાં સાથ ઈશારા કિયા.'**

(તિરમિઝી : ૧૯૧૪, સહીહુલ જામેઉસ્સગીર : ૭૧૪૬)

એક દૂસરી હદીષ મેં દો લડકિયોં યા બહનોં કા ભી ઝિક્ર હે ઔર રાવી કહતે હે કિ એક લડકી યા બહન કે બારે મેં ભી અગર સવાલ કિયા જાતા તો અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ યહી બશારત દેતે.

૩૯. માં કી ખિદમત કરના :

હઝરત મુઆવિયા બિન જાહિમા સુલમી રઝિ. વો બયાન કરતે હે કિ જાહિમા રઝિ. નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ખિદમત મેં

હાઝિર હુએ તો આપને દરયાફત ફરમાયા, **‘ક્યા તુમ્હારી માં ઝિંદા હે ?’** ઉન્હોંને કહા, **‘હાં.’** આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **‘ઉસકી ખિદમત કિયા કરો ક્યુંકિ ઉસકે કદમોં તલે જન્નત હે.’**

(નિસાઈ : ૩૧૦૬)

હઝરત આઈશા રઝિ. સે રિવાયત હે કિ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **‘મૈં જન્નત મેં દાખિલ હુવા (યા’ની આપ ખ્વાબ કી હાલત મેં જન્નત મેં દાખિલ હુએ) તો મૈંને વહાં કુરઆન પઢને કી આવાઝ સુની મૈંને કહા યે કૌન હે જો કુરઆન પઢતા હે ?’ ફરિશ્તોં ને કહા, ‘યહ હારિષા બિન નોમાન રઝિ. હે.’ હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, ‘માં-બાપસે નેકી કરને કા ષવાબ ઈસી તરહ હે. હારિષા બિન નૌમાન રઝિ. અપની વાલિદા કે સાથ બહુત નેકી કરને વાલે થે.’** (મિશ્કાત)

અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને યહ ભી ઈરશાદ ફરમાયા, **‘અલ્લાહ તઆલા કી રઝામંદી માં કી રઝામંદીમેં હે ઔર અલ્લાહ તઆલા કી નારાઝગી માં કી નારાઝગી મેં હે.’** (મુસ્નદ અહમદ, તબરાની)

એક ઔર હદીષ મેં આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને માં કી ખિદમત કા દર્જા, બાપ કે મુકાબલે તીન ગુના ઝ્યાદા બતાયા.

૪૦. બાપ સે હુસ્ને સુલૂક કરના :

હઝરત અબૂદરદા રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા, **‘બાપ જન્નત (મેં દાખિલે) કા સબસે બેહતરીન દરવાઝા હે. અબ તુમ ઉસ દરવાઝે કો (નાફરમાની ઔર બુરે સુલૂક કી ઝરિયે) બરબાદ કર લો યા (ઈતાઅત વ ફરમાબરદારી કે ઝરિયે) ઈસકો મહફૂઝ કર લો.’** (ઈબ્ને માજા : ૯૧૪)

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર રઝિ. કહતે હે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, **‘અલ્લાહ કી ખુશનૂદી વાલિદ કી ખુશનૂદી મેં હે ઔર અલ્લાહ કી નારાઝગી વાલિદ કી નારાઝગીમેં હે.’**

(તિરમિઝી, ઈબ્ને હિબ્બાન, હાકિમ)

એક શખ્સ ને આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે પૂછા, **‘યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! માં-બાપ કા ઔલાદ પર**

ક્યા હક હે ?' તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, 'માં-બાપ હી તુમ્હારી જન્નત હે ઔર માં-બાપ હી તુમ્હારી દોઝખ.'

(સુનન ઈબ્ને માજહ)

૪૧. ના બાલિગ બચ્ચોં કી વફાત પર સબ્ર કરના :

હઝરત અનસ બિન માલિક રઝિ. સે મરવી હે, વો બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'જિસ મુસલમાન કે ભી તીન નાબાલિગ બચ્ચે મર જાએં તો અલ્લાહ તઆલા ઉન બચ્ચોં પર અપને ફઝલ વ રહમત કી વજહ સે ઉસે જન્નતમેં દાખિલ ફરમાએગા.'**

(સહીહ બુખારી : ૧૩૮૧)

એક હદીષ-કુદ્સી કે બારે મેં હઝરત અબૂ મૂસા રઝિ. બયાન કરતે હે કિ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈરશાદ ફરમાયા, **'જબ મોમિનકા બચ્ચા ફૌત હોતા હે તો અલ્લાહ તઆલા ફરિશ્તોં સે પૂછતા હે, ક્યા તુમને મેરે બંદે કે બચ્ચે કી રુહ કબ્ઝ કર લી ? ફરિશ્તે કહતે હે, હાં. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે, ક્યા તુમને મેરે બંદે કે જિગર કા ટુકડા લે લિયા ? ફરિશ્તે અર્ઝ કરતે હે, હાં. અલ્લાહ તઆલા કહતા હે, મેરે બંદે ને ક્યા કહા ? ફરિશ્તે કહતે હે, ઉસને તેરી હમ્દ બયાન કી ઔર કહા "ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલૈહિ રાજિઉન". અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે, મેરે બંદે કે લિયે જન્નત મેં એક ઘર બના દો ઔર ઉસકા નામ "બૈતુલ હમ્દ" રખો.** (મુસ્નદ અહમદ)

ઔલાદ દેને વાલા અલ્લાહ હે. મૌત કા ફરિશ્તા અલ્લાહ કે હુકમ કે બિના કિસી કી રૂહ કબ્ઝ નહીં કર સકતા. અલ્લાહ આલિમુલ ગૈબ હે, વહ સબ જાનતા હે લેકિન ફરિશ્તોં કો ગવાહ બનાને કે લિયે ઉનસે સવાલ-જવાબ કરતા હે. બચ્ચે કી મૌત પર સબ્ર કરના વાકઈ બહુત હી હિમ્મત કા કામ હે ઔર ઈસ પર સબ્ર કરને વાલે કે લિયે જન્નત કી ખુશખબરી હે. યહ બશારત ઉન લોગોં કે લિયે હે જો ઉસી વક્ત સબ્ર કરતે હે, જબ ઉન્હેં કોઈ તકલીફ પહુંચે. રોના-નૌહા કરકે, વાવેલા મચાને કે બાદ થક-હાર કર અગર કોઈ કહે કિ મૈંને સબ્ર કિયા તો યહ વો સબ્ર નહી હે જિસકી ફઝીલત હદીષ મેં બયાન હુઈ હે.

૪૨. કષરત સે ઈસ્તિગફાર કરના :

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન બુસ્ર રઝિ. બયાન કરતે હે કિ નબી કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, **'ઉસ શખ્સ કે લિયે (જન્નત કી) ખુશખબરી હે જિસકે નામ-એ-આમાલ મેં કષરત સે ઈસ્તિગફાર પાયા ગયા.'** (ઈબ્ને માજા : ૩૮૧૮, સહીહુલ જામેઉસ્સગીર : ૩૯૩૦)

દુનિયા મેં કોઈ ઈન્સાન ઐસા નહીં હે જિસસે ગુનાહ સરઝદ નહીં હોતે. હર ઈન્સાન ગુનાહોં કા પુતલા હે. **અલ્લાહ સુબ્હાનહૂ વ તઆલા કી જિતની હમ્દો-ષના કી જાએ, કમ હે કિ ઉસને અપને બંદોં પર ઈતના બડા કરમ કિયા કિ અગર વહ ગુનાહ કરને કે બાદ ઉસ પર શર્મિન્દા હો કર ઈસ્તિગ્ફાર કરતા હે તો વો ઉસકે ગુનાહોં કો સિર્ફ માફ હી નહીં કરતા બલ્કિ ઉસકે નામ-એ-આ'માલ સે ઉસ ગુનાહ કો મિટા દેતા હે.** ઈસલિયે જો ઈન્સાન જિતના ઝ્યાદા ઈસ્તિગ્ફાર કરનેવાલા હોગા, વહ ઉતના હી ઝ્યાદા અલ્લાહ કો મહબૂબ હોગા.

યાદ રખિયે ! જન્નત અલ્લાહ કે મહબૂબ બંદોં હી કે લિયે હે.

અલ્લાહ સુબ્હાનહૂ વ તઆલા સે દુઆ હે કિ યહ છોટી કિતાબ ઉન લોગોં કે લિયે મદદગાર ષાબિત હો જો જન્નતમેં જાને કી આરઝૂ રખતે હે. આમીન ! તકબ્બલ યા રબ્બલ આલમીન !!

ઈસ કિતાબ કો પળહને વાલો સે ગુઝારીશ હૈ કે ઈસમેં કુરઆન ઔર હદીષ કી રોશની મે કિસી ભી તરહ કી ગલતી આપકો માલુમ હો તો જરૂર હમારી રહનુમાઈ ફરમાએં. ઈન્શાઅલ્લાહ, જરૂર હમ અપની અગલી એડીશન મેં ઉસકો સુધારને કી કોશીષ કરેંગે. અલ્લાહ હમારી જાની–અનજાની ગલતીયોં કો માફ કરે ઔર હમારી કોશીષો કો કબૂલ ફરમાએ. **આમીન.**

અય અલ્લાહ ઈસ કિતાબ કો તૈયાર કરને મે જીન લોગો ને અપના મુફીદ ઈલ્મ, હલાલ માલ, કિંમતી વક્ત, નેક મશ્વરે ઔર જીસ કિસી ભી તરહસે મદદ કી હૈ ઉનકો દોનો જહાનકી ભલાઈયાં અતા ફરમા ઔર ઈસકા બહેતર બદલા અતા ફરમા. **આમીન.**

અનમોલ પ્રકાશન - કિતાબો કી ફેહરીસ્ત

૧. કુરઆન સંદેશ
૨. ખુત્બાતે તૌહીદ
૩. દિન ઔર રાતમેં નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકી
એક હજાર સે ઝ્યાદા સુન્નતેં
૪. મેં તૌબા કરના ચાહતા હું લેકીન....
૫. અનમોલ મોતી (નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકે અખ્લાક - ૧૦૦ હદીષ)
૬. નમાઝ પઢનેવાલો કે લીયે ૩૦ ખુશ ખબરીયાં
૭. ઝબાન કી હિફાઝત
૮. વાલેદૈન સે હુસ્ને સુલુક
૯. રેહબરે હજ્જ
૧૦. નમાઝે નબવી (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)
૧૧. મખ્સુસ દુઆએં
૧૨. દુઆએં સુબ્હ ઔર શામકી
૧૩. એહલે સુન્નત
૧૪. ફઝાઈલે કુરઆન મજીદ
૧૫. ૭૮૬ કી હકીકત
૧૬. યા અલ્લાહ મદદ
૧૭. તલાકનો ઈસ્લામી ફતવો
૧૮. ઈસ્લામી આદાબ
૧૯. નેક ઔરત
૨૦. આદાબે ઝિંદગી
૨૧. દુઆ
૨૨. તોહફા-એ-રમઝાન
૨૩. દઅવતે હક કે તકાઝે ઔર એક દાઈ કી ખુશુશીયાત
૨૪. ઔરત ઔર શોપીંગ
૨૫. અય મુસ્લિમ બહન
૨૬. આઓ ''લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ'' કી તરફ
૨૭. સબ્ર
૨૮. ઔરતોંના મખ્સુસ મસાઈલ
૨૯. જન્નતમેં લે જાને વાલે અમલ

૩૦. અલ-અકીદહ
૩૧. મેરા જીવન ઔર કુરઆન
૩૨. રબ્બના (રબ્બનાથી શરૂ થતી   કુરઆનની દુઆઓ)
૩૩. એક હઝાર મુન્તખબ અહાદીષ (બુખારી શરીફ) હિસ્સા-૧
૩૪. ઈલ્મ કી ફઝીલત
૩૫. ૧૦૦ કબીરા ગુનાહ

જન્નત મેં લે જાને વાલે અમલ

અલ્લાહ સુબ્હાનહુ તઆલા ને હમારી ઝિંન્દગી કો દો હિસ્સોં મેં બાંટ દિયા હૈ. હમારી ઝિંન્દગી કા થોડા-સા હિસ્સા મૌજૂદા દુનિયા મેં હૈ ઔર બાકી તમામ હિસ્સા, જો કભી ખત્મ હોને વાલા નહીં, વો મૌત કે બાદ આને વાલી દુનિયા હૈ. ઈસ દુનિયા કો અલ્લાહ તઆલાને અમલ કરને કી જગહ બનાયા હૈ ઔર વો દુનિયા આમાલ કા બદલા પાને કી જગહ હૈ. જો ઈન્સાન મૌજૂદા દુનિયા કી રંગીનિયોં મેં ગુમ હો જાએગા વો અપની આખિરત કો ખો દેગા. એસા ઈન્સાન આખિરત કે દિન જન્નત કી હમેશા રહને વાલી નેમતોં કો દેખકર બહુત પછતાએગા ઔર અફસોસ કરેગા કિ મૈંને દુનિયા કે ઐશ વ આરામ કો પાને કે ચક્કર મેં નેઅમતોં ભરી જન્નત કો ગંવા દિયા.

જન્નત ! અનગિનત નેઅમતોં ભરી દુનિયા !! હમેંશા રહને વાલી રાહતોં ઔર ખુશિયોં કી દુનિયા !! અલ્લાહ કી પસંદીદા જગહ, જો ઉસને અપને નેક બન્દોં (ઈમાન વાલોં) કે લિયે તૈયાર કર રખી હૈ. જહાં ઉન્હેં ન કોઈ દુઃખ હોગા ઔર ન કોઈ તકલીફ હોગી. વહ જો ચાહેંગે, ઉન્હેં મિલેગા.

નેઅમતોં ભરી જન્નત કો હાસિલ કૈસે કિયા જાએ ? યહ કિતાબ ઉસકે લિયે મુકમ્મલ રહનુમાઈ (માર્ગદર્શન) કરતી હૈ.

અનમોલ ઈસ્લામિક પ્રકાશન
૨૨૩, પ્લેટીનમ પ્લાઝા,
સરદાર સ્ટેચ્યુ પાસે, સ્ટેશન રોડ,
નડીઆદ-૩૮૭૦૦૧., ગુજરાત
મો. ૯૮૯૮૦૮૮૨૬૬

www.anmolislamicprakashan.org

મુદ્રક : મુન ગ્રાફીક્સ : ૦૯૮૯૮૦૮૮૨૬૬